VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 15 — Vol. 15 LI vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, Helmik. 4 p. — Saturday Feb. 4, 1967

Mr Pearson rauhoitti USAn pääomaa

Ulkomaista pääomaa tarvitaan edelleen, hän sanoi mutta ulkomaalaisten omistamien laitosten täytyy noudattaa lakeja ja ohjeita; pankkikiistaa liioiteltu, sanoi Pearson

Ottaw. — Neuvoteltuaan asiasta salkuttoman ministerin Walter Gordonin, raha-asiain ministeri Mitchell Sharpin ja kauppaministeri Robert Wintersin kanssa, pääministeri Lester B. Pearson luonnehti keskiviikkoiltaisessa televisiopuheessaan hallituksen ohjelman ulkomaisiin pääomasijoituksiin nähden Canadassa.

"Me tulemme edelleen tarvitsemaan ulkomaista pääomaa Canadan kehittämiseksi", sanoi pääministeri puheensa alussa ja selitti asiaa mm. seuraavasti:

"Me tervehdimme sellaista ulkomaista pääomaa ja vältämme diskriminoivaa tai epäoikeutettua kohtelua mikä kehittäisi ulkomaisen pääoman sijoitusta vierovan ilmapiirin.

"Meidän täytyy kuitenkin vaatia, että ulkomainen pääoma ja ulkomaalaisten (omistamat) laitokset tulevat maassamme liiketoimissaan canadalaisiksi; ainoastaan Canadan lakien alaisiksi ja Canadan ohjelmaa noudattaviksi.

"Me olemme myös huolissamme ja tietoisia siitä, että Canadan monella tuotantolaitosten ja resurssien kehitysaloilla on prosentuaalisesti suuri määrä ulkomaista omistusta.

"Meidän tavoitteenamme on, että canadalaisten tulisi omistaa ja kontrolloida niin paljon kuin mahdollista meidän teollisuuttamme; heillä tulisi olla suurin mahdollinen kontrolli resurssiemme ja teollisuuksiemme kehittämisessä siten, että canadalaiset sijoittavat suurimman mahdollisen määrän Canadaan.

Me tulemme saavuttamaan tämän tavoitteen kuitenkin, ei ulkomaisille piireille epäoikeutettujen tekojen, vaan myönteisten (positive) toimenpiteiden avulla, mikä saa ja rohkaisee canadalaisia sijoittamaan lisääntyvässä määrässä Canadalaislaitoksiin."

Mr. Pearson viittasi Walter Gordonin johdolla toimivaan, äskettäin perustettuun hallitusministeri komiteaan jonka tehtävänä on tutkia Canadan liike-elämää kauttaaltaan poliittisella, virallisella ja asiantuntijatasolla.

Kuten aikaisemminkin, pääministeri pienenteli Mercentile pankista kehittynyttä Yhdysvaltain ja Canadan välistä erimielisyyttä ja selitti tätä asiaa mm. seuraavaan tapaan:

"Meillä on ollut tämäntapaisia pulmia naapurimme kanssa aikaisemminkin. Me olemme ratkaisseet ne aikaisemmin ja tulemme ratkaisemaan nytkin menettämättä ystävyyttämme ja naapuruutemme erikoispiirteitä, ja minä voin lisätä, maamme antamatta periksi aiheettoman painostuksen johdosta."

Mr. Pearson sanoi Canadan haluavan jakaa mannermaisen kehityksen etuisuudet, pyrkien siitä huolimatta säilyttämään itsenäisen poliittisen, kulttuurisen ja sosiaalisen identtisyyden (itsenäisyyden).

Hän kielsi väitöksen, että Canadan pankkilakiin esitetty muutosehdotus edustaa taloudellista nationalismia. "Me emme hyväksy sitä, että pankkimme joutuvat liian harvalukuisen ryhmän käsiin, olkoon sitten kysymys canadalaisista tai ei-canadalaisista", hän sanoi. "Nämä muutokset eivät ole epäoikeudenmukaisia millekään kotitai ulkomaalaispiirille ja ne toteutetaan.

". . . Me uskomme Washingtonin hallituksen toteavan, että meidän pankkilakimme perustarkoituksena on suojata ja edistää Canadan etuja; että se ei ole epäoikeudenmukainen eikä diskriminoiva Yhdysvaltain mitään laillisia etuja vastaan; että sitä ei ole innoittanut mikään suppea tai rajoittava taloudellinen nationalismi."

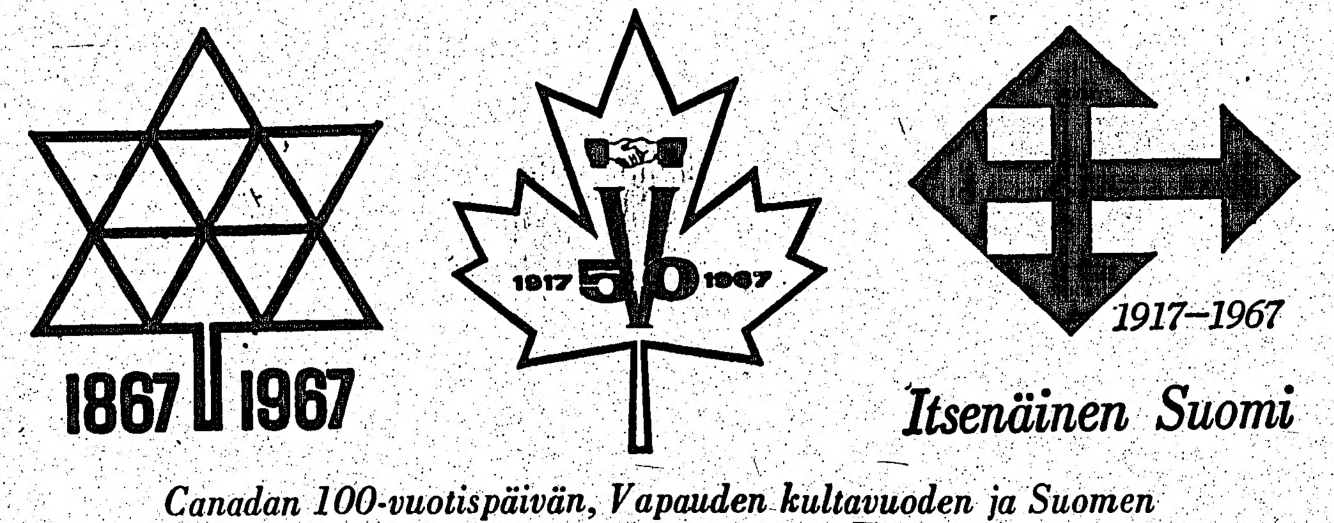

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

VIIME TIEDOT

Tokio. — Sinkiang-alueen kommunistisen puolueen lehti sanoo Mao Tse-tungin kannattajien erottaneen Wang Enmaon strategisesti tärkeän Sinkiangin alueen kommunistipuolueen johtajan ja asevoimien komentajan tehtävistä. Häneltä sanotaan otetun pois kaikki valtuudet.

Moskova. — Hallituksen äänenkannattaja Isvestija sanoi torstaina, että Kiina on vaikeuttanut Neuvostoliiton transporttilentokoneiden polttoainelisäyksen saantia, koneiden ollessa kuljettamassa puolustustarpeita Pohjois-Vietnamiin.

New Delhi. — Intian ilmavoimat ampuivat torstaina 1-moottorisen pakistanilaisen lentokoneen alas noin 18 mailin päässä Intian alueella. Intian puolustusministeriö sanoo koneen olleen tiedustelulennolla. Pakistan sanoo sitä yksityiseksi siviililentokoneeksi, minkä johdosta Pakistanin hallitus pitää tapahtumaa "hyvin vakavana".

Honkong. — Ranskan ja Kiinan väliset suhteet ovat kärjistyneet siitä kun Kiinan punaiset vartiomiehet seisottivat keskiviikkona tuntikaupalla Ranskan suurlähetystön erästä jäsentä ja hänen aviopuolisoaan Pekingin kadulla.

Hollanti ostanut 105 suihkukonetta meiltä

Ottawa. — Canada on myynyt $145 miljoonaa kauppahinnasta Hollannille 105 CF-5 suihkumoottorilla varustettua hävittäjälentokonetta. Se on Canadan sotatarveteollisuuden historian suurin tilaus.

Tämä kauppa elvytti tuntuvasti Canadan lentokoneteollisuutta ja se tulee alentamaan lentokoneiden keskiarvo-hintaa Canadassa siksi kun tämän kaupan johdosta näiden koneiden tuotanto tulee lisääntymään miltei kaksinkertaisesti siitä mitä on alunperin suunniteltu.

Hallituksen v. 1965 tekemä päätös uusien CF-5 hävittäjäkoneiden tuottamiseksi kohtasi kovaa vastarintaa opposition ja Canadan ilmavoimien joidenkin jäsenten taholta.

CF-5 on Nortrop Corporationin Kaliforniassa valmistaman F-5 Freedon Fighters-koneen parannettu versio.

Canadassa valmistettavien CF-5 koneiden arvioidaan kuitenkin olevan 20 prosenttia parempia kuin Yhdysvalloissa tehtävät alkuperäiset hävittäjät. Parannuksia on tehty koneiden laskeutumisen, maasta nousun ja ilmanousuvauhdin sekä aseistuksen tiimoilta.

Nykyisen suunnitelman mukaan oli tarkoitus $215 miljoonan hinnalla tuottaa 108—115 konetta. Virkailijain arviointien mukaan Hollannilta saadun tilauksen perusteella voidaan sillä rahalla nyt valmistaa enemmän tällaisia koneita ja tarvittavia varaosia niihin.

Siviilit pääasiassa sodan uhreiksi E-Vietnamissa

Washington. — Eräs tilastollinen tutkimus Etelä-Vietnamin sairaaloissa viime joulukuun aikana osoitti, että sodan uhreina siviili-ihmiset ylittävät huomattavasti Etelä-Vietnamin sotilasmenetykset.

Erään amerikkalaisen ei-sotilaallisen ryhmän tutkimukset ovat osoittaneet, tietolähteitten mukaan, että 33,475 siviilipotilasta, jotka otettiin vastaan kaikkiin hallituksen sairaaloihin joulukuun aikana, oli 7.5 prosenttia eli 2,510 sodassa haavoittuneita.

Saman ajan kuluessa, virallisten raporttien mukaan, noin 815 etelävietnamilaista sotilasta kaatui taistelussa. Viimeisen kuuden kuukauden aikana on hallitus kieltäytynyt ilmaisemasta sairaalaan joutuneitten haavoittuneiden sotilaiden lukumäärää, mutta kuluneen kuuden vuoden aikana on pidetty seuraavaa keskiarvoista mittapuuta: yksi kaatunut ja kaksi haavoittunutta.

Kokeneet tarkkailijat uskovat epäilemättä, että siellä on paljon ihmisiä, jotka eivät koskaan voi päästä sairaalaan saamaan hoitoa, alkeellisen kuljetuslaitostilanteen ja sodan aiheuttaman häiriön vuoksi. Nämä uhrit joko kuolevat ilman hoitoa tai saavat sitä Etelä-Vietnamin armeijan tukikohdista.

Roima miehen alku Neuvostoliitossa

Moskova. — Eräs neuvostoliittolainen lehti tiedotti keskiviikkona, että 3 ½-vuotias Misha Milyushkin on 5 jalkaa 11 tuumaa pitkä, painaa 110 paunaa ja auttaa isäänsä polttopuiden teossa siperialaistilalla.

Misha syö aikuisen aamiaisannoksen ja pyytää usein vielä lisää.

Rukoilemisesta nuhteita

Toronto. — Kuolemansyyntutkijalautakunta nuhteli täällä tiistaina lapsen hoidon laiminlyömisestä vanhempia, jotka rukoilivat sairaan lapsensa puolesta sen sijaan että olisivat kutsuneet lääkärin hoitamaan lasta.

Kuolemansyyntutkijalautakunta sanoo 20 kuukauden ikäisen Terri Lynne Hannen kuolleen keuhkokuumeeseen joulukuun 20 pnä.

Tri H. W. Bain, lastensairaalasta, sanoi kuulustelutilaisuudessa, että tämä tauti on helposti parannettavissa antibioottisten lääkkeiden avulla. "Minua huolestuttaa ajatus, että jos tällainen tautitapaus tulee uudelleen ,heidän huomiokykyään samentaa heidän uskonsa."

Lautakunta oli asiasta samaa mieltä ja määräsi, että lastenhuoltoyhdistyksen tulee valvoa Hannen-pariskunnan kolmen muun tytön hoitoa.

KOMPROMISSI TEKEILLÄ MERCANTILE PANKISTA?

Ottawa. — Raha-asiain ministeri Mitchell Sharp antoi torstaina ymmärtää, että jonkinlainen kompromissi on tekeillä Mercantile-pankkikiistassa sillä perusteella, että Rockefellerin omistama new-yorkilainen Citybank on "muuttanut mielensä" ja suostunut myymään 75 prosenttia Mercantilen osakkeista.

Valiten huolellisesti sanansa ja välttäen yksityiskohtaisempaa keskustelua asiasta, raha-asiain ministeri Sharp ilmoitti torstaina alahuoneen raha-asiain valiokunnalle Citybankin kannanmuutoksen.

Mr. Sharp sanoi pitävänsä Canadan etujen mukaisena sitä, että autetaan Citypankkia pääsemään pois vaikeasta tilanteesta, ja että hän on valmiina harkitsemaan toimenpiteitä Mercantile pankin osakkeiden myynnin auttamiseksi.

Hän aikoo esittää Canadan pankkilain muutosehdotukseen uuden m u u t o s ehdotuksen "pakoreiän" täyttämiseksi siten, että Mercantile pankin osakkeita voidaan myydä vain canadalaisille.

Mr. Sharp sanoi mainitun valiokunnan istunnossa ensiksi, että "saattaa olla — minulla on syytä niin uskoa — että heidän (Citypankin omistajain) katsantokanta on muuttumassa."

Vastauksena valiokunnan jäsenten esittämiin kysymyksiin, mr. Sharp sanoi saaneensa vihjeitä, että Rockefellerin Citybank on valmiina vähentämään Mercantile pankin osakkeiden omistukseen 25 prosenttiin. Mr. Sharp sanoi Citypankin antaneen hänelle kiertoteitse tämäntapaisia tietoja.

Alahuoneen käsiteltävänä oleva Canadan pankkilain muutosehdotus määrittelee vissit liiketoimien laajentamisrajoitukset kaikille pankeille, joiden osakkeista on yli 25 prosenttia ulkomaalaisessa käsissä.

Tämän perusteella on selitetty, että jos Citybank myy 75 prosenttia Mercantilen osakkeista canadalaisille, silloin Mercantile ei joudu näiden rajoitusten alaisiksi. Toisin sanoen Citybank saisi tästä pankkikaupasta tähän asti vaatimansa "koko leivän" asemesta vain osan eli neljänneksen leipää.

Papit suosittelevat 3-päiväistä paastoa V-sotaa vastaan

Washington. — Noin 2,000 kirkollista johtajaa suosittelee Yhdysvalloissa maanlaajuista, kolmipäiväistä p a a s t o a protestiksi USAn sekaantumisesta Vietnamin sotaan.

Clergy and Laymen — papit ja maallikot-nimisen, Vietnam sotaa vastustavan järjestön johtokunta teki tämän paastopäätöksen vähän ennen kuin sen edustajat menivät puolustusministeri Robert McNamaran puheille. Paaston pitäisi alkaman helmikuun 8 pnä.

Mainitun järjestön puhemiehet selittivät, että kaikkien uskonhaarojen pappeja ja maallikkoja pyydetään osallistumaan tähän sotavastaiseen paastoon. Protestipaastoon osallistuvat eivät tule kolmen päivän aikana nauti-maan muuta kuin vettä, hedelmämehua, riisiä ja teetä, ollen siitä huolimatta vakituisesti työssa.

Meillä on oikeus kutsua liitto- ja maakuntakokous, sanoi Robarts

Hylkäsi käsityksen Canadan kahdesta kansasta ja esitti "kahden yhteiskunnan" teorian sen tilalle

Toronto. — Pääministeri John Robarts hylkäsi keskiviikkona ilman muuta liittohallituksen pääministeri Pearsonin katsantokannan, ettei Ontariolla ole mitään valtuuksia liitto- ja maakuntahallitusten konferenssin koolle kutsumiseksi liittovaltiota koskevien asiain käsittelyä varten.

Puheensa yhteydessä mr. Robarts ei maininnut mitään pääministeri Pearsonin kirjeestä, missä kerrotaan hyljättävän Ontarion maakuntahallituksen esitys mainitunlaatuisen konferenssin järjestämiseksi.

"Minä hylkään päättävästi ja täydellisesti käsityskannan, että maakunnilla ei ole aloiteoikeutta näissä asioissa", sanoi mr. Robarts lainlaatijakunnan istunnossa.

"Todellisuudessa vuonna 1864 pidetty maakuntien kokous johti liittovaltion muodostamiseen. Mikä olisi sen asianmukaisempaa kuin se, että maakunnat järjestäisivät samanlaisen kokouksen nyt.

"Haluan tehdä täysin selväksi, että minä en ehdota liitto- ja maakuntahallitusten konferenssia siinä mielessä mitä on viimevuosina pidetty eikä minulla ole tarkoitus kolhaista liittohallituksen valtuuksia tässä suhteessa, mitä tahansa sillä tarkoitetaan", hän sanoi.

Pääministeri Pearson sanoi tiistaina Ottawassa, että hänellä ei ole mitään sitä vastaan, jos hänen kirjeensä ja mr. Robartsin vastaus siihen esitetään Ontarion lainlaatijakunnalle.

"Ontario vei tärkeätä osaa v. 1867 liittovaltion perustamisen hyväksi. Me haluamme viedä nyt samanlaista osaa'.' sanoi mr. Robarts esitettyään syytöksen, että liittohallituksen johdolla verokysymyksistä järjestetty konferenssi on epäonnistunut tehtävässään.

Pääministeri Robarts sivuutti liberaalien ja NDP:n puhemiesten ohjelmapuheesta esittämät arvostelut, esitti liehakoivia kohteliaisuuksia Quebecissa nyt vallassa olevalle Union Nationale hallitukselle ja arvosteli terävästi liittohallitusta.

Hän sanoi liittohallituksen viime syksynä harjoittaneen Canadan itsenäisiksi veroalueiksi.

Mr. Robarts moitti Ottawaa kansallisen sairaushuoltopalvelun laatimisesta neuvottelematta asiasta maakuntien kanssa, kuten hän väitti. Ilmaisten vastustavan asenteensa kansalliseen sairaushuoltolakiin vieläkin, hän väitti, että Ottawa on pannut sairaushuollon opetusohjelman edelle.

Quebecista puhuen mr. Robarts sanoi, että englantilaisen Canadan täytyy tunnustaa Canadan kansaan kuuluvaksi kaksi yhteiskuntaa (society), mutta hän hylkäsi ajatuksen ranskalaiscanadalaisesta kansan valtiosta.

"Meidän täytyy hyväksyä käsityskanta, että Canada on yksi ainoa kansan valtion ranskalaiscanadalaisille. Me yritämme panna tämän käsityskannan käyttöön tämän maakunnan opetuslaitoksissa.

"On perustavaa laatua oleva ero Quebecin ulkopuolella olevien ranskalais-canadalaisten ja muihin kansallisuusryhmiin kuuluvien, kuten ukrainalaisten, italialaisten ja englantilaisten lukuunottamatta kaikkiin muihin kansallisuusryhmiin kuuluvien välillä, selitti mr. Robarts.

"Maamme tulevaisuuden kannalta ei ole välttämätöntä, että kaikilla maakunnilla on samanlaiset suhteet liittohallitukseen silloin jos tunnustetaan kaksi yhteiskuntaa (society) rannasta rantaan", hän sanoi.

LANDREVILLE AIKOO JATKAA TAISTELUA

Ottawa. — Tuomari Leo Landrevillen lakimies, David G. Humphrey, Torontosta, antoi keskiviikkona vihjeen, että hänen asiakkaansa aikoo puolustautua kaikin mahdollisin keinoin parlamenttikomitean tutkiessa kysymystä, tuleeko tuomari Landreville erottaa toimestaan.

Oikeusministeri Lucien Cardinille tammikuun 5 pnä lähettämässään kirjeessä asianajaja Humphrey pyytää alustavaa kokousta, missä keskusteltaisiin parlamenttikomitean menettelytavoista ja siitä, mitä todistusainehistoja komitealle saa esittää.

Mr. Humphrey teki selväksi, että hän aikoo esittää kyseenalaiseksi henkilön, joka aikaisemmassa kuulustelussa todisti mr. Landrevillea vastaan. Hän pyrkii myös siihen, että Landrevillen asian tutkimuksesta laadittua tuomari Ivan C. Randin raporttia ei saa esittää parlamenttikomitealle, ja että Upper Canadan lakimiesyhdistyksen lausuntoa, missä valitetaan tuomari Landrevillen virkatoimessa oloa, ei saisi liioin esittää parlamenttikomitealle.

Oikeusministerille nyt lähetetyssä kirjeessä väitetään, että Randin raportti on lakivastainen asiakirja, ja että se loukkaa niitä menettelytapoja joista oikeusministeri ja tuomari Landreville olivat sopineet.

Mr. Humphreyn kirje luettiin parlamenttikomitean ensimmäisessä kokouksessa keskiviikkona.

Komitea, minkä 18 jäsentä on 17 lakimiestä, päätti palkata ulkopuolisen lakimiehen auttamaan tutkimustaan ja pitämään yhteyttä mr. Humphreyn kanssa.

"Me joudumme olemaan täällä hyvin pitkän ajan jos huomioimme kaikki, mitä mr. Humphrey esittää," sanoi Andrew Brewin (NDB, Greenwood) joka on myös torontolainen lakimies.

Komitean ensimmäiseen kokoukseen osallistui sen kuusi senaattorijäsentä ja yhdeksän kahdestatoista alahuoneen jäsenestä. Komitean uskotaan aloittavan kuulustelut parin viikon kuluttua.

Komitea muodostettiin pian sen jälkeen kun asiaa tutkinut Randin komissioni julkaisi raporttinsa, selittäen tuomari Landrevillen osoittautuneen tuomarin viran täyttämiseen sopimattomaksi mieheksi.

Tämä perustuu siihen kun tuomari Landreville otti v. 1957 vastaan Nothern Ontario Natural Gas-yhtiön 7,500 osaketta. Vuotta aikaisemmin, jolloin mr. Landreville oli kaupungin pormestarina, mainittu yhtiö sai Sudburyn kaupungilta alansa liikennöimisoikeudet.

Mr. Rand huomioi raportissaan, että tuomari Landreville ei maksanut asianmukaista hintaa niistä osakkeista, joista hänen sanotaan hankkineen $117,000 voiton

MONTREALISSA 15,000 TYÖLÄISTÄ LAKOSSA

Montreal. — Yli 15,000 on lakossa Montrealissa ja otaksutaan vielä tuhansien muiden henkilöiden lakkoutuvan.

Kaikissa lakkotilanteissa on palkkakysymys päätekijänä.

Katolisten koulujen luokkahuoneet ovat tyhjänä. Kaupungintalo on suljettuna. Sairaalat ovat hätätapaus säännöstelyn alaisina ja poliisit uhkaavat lakkoutua.

Noin 11,000 opettajaa Montrealissa ja muualla maakunnassa lakkoutui tammikuun 13 päivänä. 217,000 oppilasta on pois koulusta.

Yli 4,500 konttorityöläistä jätti työpaikkansa maanantaina, siten sulkien kaupungintalon.

Samalla aikaa 5,000 ulkotyöläistä suunnittelee työpaikoiltaan poistumista helmikuun 10 päivänä, ellei kaupunki korota heidän palkkojaan $1.25 tunnilta.

Ja 3,550 poliisivirkailijaa kokoontui keskiviikkona harkitsemaan uudelleen palkkatarjousta, jonka he olivat kerran hyljänneet.

Yli 2,100 alalleen harjoittelevaa nuorta lääkäriä, 43:ssa valmennussairaalassa Quebecissa, aloittivat tiistaina 24 tunnin hidastamisajan taistelun, pakoittaakseen maakuntahallituksen antamaan heille tuntuvan palkankorotuksen. Heidän palkkansa vaihtelee nykyään $3,060—$5,160 välillä vuodessa.

SICOTELLA OLI 17 KYLKILUUMURTUMAA

Montreal. — Louis Sicottelle, jonka Quebecin poliisien menettelytapoja koskevat rääkkäyssyytökset ovat nostaneet melkoisen myrskyn Quebecissa, oli 17 kylkiluun murtumaa kun Quebecin maakuntapoliisin lääkäri esitti hänet Notre Dame sairaalan lääkäreille, sanottiin täkäläisessä oikeuskuulustelussa keskiviikkona.

Tämän todistajalausunnon antoi mainitun sairaalan radiologiosaston johtaja, tri Jean-Louis Leger kersantti Marcel Ste-Marien alustavissa kuulusteluissa.

Kersanttia Ste-Mariea, Quebecin maakuntapoliisin yhdeksää muuta poliisia, Quebec Cityn yhtä salapoliisia ja vakuutusyhtiöiden tutkijalautakunnan neljää jäsentä vastaan on nostettu syytös ruumiillisen loukkaamisen aiheuttamisesta tarkoituksella haavoittaa, tehdä raajarikoksi tai rumentaa mr. Sicotte syksyllä v. 1965, sekä salavehkeilystä sellaisen ruumiillisen loukkaamisen aiheuttamiseksi.

Tämän rääkkäyksen väitetään tapahtuneen mr. Sicottelle tuhopolttto- ja petosliigan tutkimisen yhteydessä. Mr. Sicotte sanoo, että hänet saatiin tunnustamaan sekaantumisensa kahteen tulipaloon, mistä hän sai ehdonalaisen tuomion.

Oikeudessa esitetyn syytöksen perusteella Sicotte sanoo, että häntä lyötiin nyrkeillä, poltettiin savukkeilla ja sikaareilla, ja että hänen partaansa revittiin pois karva kerralla. Häntä sanotaan tukahdutetun ja puristetun.

Mr. Sicotte otettiin Notre Dame sairaalaan marraskuun 17 pnä ja vapautettiin poliisivalvonnosta marraskuun 29 pnä 1965. Hänet oli vangittu syyskuun lopulla ja vapautettiin joulukuun 7 pnä.

Tri Leger sanoi keskiviikkoisessa oikeuskuulustelussa, että mr. Sicotten jotkut kylkiluumurtumat olivat vajaan kuukauden vanhoja, toiset toista kuukautta vanhoja vammoja.

MAOLAISET KONTROLLOIVAT HEILUNGKIANGIA

Tokio. — Pekingin radio tiedoitti torstaina, että Mao Tse-tungin kannattajat ovat vallanneet armeijan ja Maon kannattajaksi kääntyneen erään puoluejohtajan avulla Heilungkiangin maakunnan Mantshuriassa.

Heilungkiangin sanotaan olevan Kiinan 23:sta maakunnasta ja autonomisesta alueesta kolmas maakunta, minkä maolaiset ovat saaneet hallintaansa sen lisäksi, että Maoa kannattavat voimat kontrolloivat sellaisia suuria kaupunkeja kuin Shanghai, Peking, Kweiyang, Tayiuan ja Tsingtao. Mainittujen alueiden väkiluku on 60,000,000. Shansi ja Kweichow ovat myös Maon kontrollissa. Pekingin radion tiedonantojen mukaan Maon kannattajat kontrolloivat myös monia muita tärkeitä alueita ja keskuksia.

Pekingin radion uutistiedon mukaan Heilungkiangin valtaus suoritettiin maolaisen vallankumouskomitean toimesta, jota avusti Kiinan puolueen koillisosan komitean ensimmäinen sihteeri Sung Jen-chiung, joka on tukenut presidentti Liuta, mutta on kääntynyt Maon puolelle.

Radiotiedon mukaan Maon syntymämaakunnasta Huhanista kotoisin oleva Sung sanoi tammikuun 31 pnä pidetyssä vallanottokokouksessa, että Maon vastustavat ovat kiihoittaneet "valkoista terrorismia, salaryhmiä ja rääkkäystä sekä aiheuttaen verenvuodatukseen johtaneita selkkauksia leimaamalla vallankumoukselliset 'puoluevastaisiksi' voimiksi."

Hän sanoi heidän (Maon vastustajien) lahjoneen työläisiä palkkojen korotuksella, kehoittaneen työläisiä lakkoihin, pysäyttäneen liikenteen ja rohkaisseen marsseja maakunnassa.

Moskovasta saatujen tietojen mukaan NL aikoo kuljettaa ilmateitse Pekingissa olevasta suurlähetystöstään naisia ja lapsia takaisin kotiin. Pekingissa on arviolta 300 neuvostoliittolaista, naiset ja lapset mukaanluettuna. Vain suhteellisen pieni osa heistä on diplomaattikuntaan kuuluvia. Neuvostoliitto ei ole suunnitellut Pekingin suurlähetystön henkilökunnan pienentämistä, sanottiin Moskovan virallisista piireistä torstaina.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Ei mitään perääntymisiä

Seuraten miltei välittömästi sitä, kun Canadan pankin johtaja Louis Rasminsky ampui seulaksi James Rockefellerin omistaman New Yorkin City pankin väitösten todenperäisyyden rippeetkin, rupesi eri puolilta maata tulemaan uutistietoja, jotka viittaavat siihen, että joissakin vaikutusvaltaisissa piireissä on horjuntaa Yhdysvaltain hallituksen ja myös Citybankin hurjan painostuksen johdosta.

Kukaan ei ole yrittänytkään väittää, että Citybankin johtajat olisivat oikeassa, tai että Canada olisi väärässä. Päinvastoin on tullut entistä selvemmäksi se tosiasia, että Rockefellerin Citybank osti Mercentile pankin täysin tietoisena, kuten mr. Rasminsky selitti, että Canadan hallitus ei sitä kauppaa hyväksy. Citybank ei vain suorittanut tätä kauppaa Canadan hallituksen lupaa hakematta ja saamatta, vaan tietoisena siitä, että Canada vastustaa sitä.

Citybankin omistajille oli Canadan pankin johtajan, mr Rasminskyn toimesta selvästi sanottu, että heidän tulee hankkia suunnitelmalleen silloisen raha-asiain ministerin, Walter Gordonin suostumus ennen kauppaansa lukkoon lyömistä.

Canadan alahuoneen finanssi-, kauppa- ja talousasiain valiokunnalle nyt esitetyt arvovaltaiset todistajalausunnot osoittavat, että Citybank osti varoituksista huolimatta Mercantile pankin ilmeisesti luottaen siihen, että USA:n ulkoministeriö saa kyllä Canadan hallituksen painostetuksi tämän kaupan hyväksymiseen, kunhan Canada alistetaan ensin "tapahtuneen tosiasian eteen".

Kaikesta tästä huolimatta on tiistaista alkaen saatu uutisia, jotka viittaavat siihen, että vissit vastuunalaiset canadalaispiirit ovat ruvenneet horjumaan tässä asiassa.

Joidenkin canadalaispankkien johtajien väitetään sanoneen, että heidän pankkien liiketoiminta voi joutua ulkomailla kärsimään Yhdysvaltain kostotoimenpiteistä, jos Canadan parlamentti hyväksyy pankkilakiin esitetyn muutosehdotuksen, mikä kieltää ulkomaalaisten pankkien toiminnan laajenemisen Canadassa. Tästä "huolestuneisuudesta" on vain lyhyt askel aktuaaliseen perääntymiseen — ei siksi, että olisimme kansakuntana väärässä, vaan siksi, että suuri eteläinen naapuri turvautuu "väkevämmän oikeuteen" ja uhkaa mahdollisilla kostotoimenpiteillä, jos Canada toimii omien kansallisetujensa vaatimalla tavalla tässä pankkiasiassa.

Suorastaan hämmästyttävä oli Ottawasta keskiviikkona saapunut uutistieto, minkä mukaan Canadan alahuoneen finanssi-, kauppa-, ja talousasiain valiokunnan kokouksessa itsensä suorastaan naurunalaiseen asemaan saaneet Citybankin edustajat olivat kääntyneet raha-asiain ministeri Mitchell Sharpin puoleen ja olleet hänen kanssaan luottamuksellisissa (salaisissa) keskusteluissa pankkikaupastaan.

Näiden amerikkalaispankkiirien sanotaan turvautuneen tähän manööveriin sen jälkeen kun mr. Sharp oli julkisessa lausunnossaan sanonut, että hän on valmiina tarkkaavaisesti kuuntelemaan ehdotuksia, mitä näillä pankkiireillä on esitettävänä.

Ottawassa suoritetut tutkimukset ovat osoittaneet vakuuttavasti, että ko. amerikkalaispankkiirit ovat menetelleet Canadan hallituksen suhteen ylimielisesti ja halveksuvasti. He neuvottelivat Mercantile pankin ostoa koskevista asioista Hollannin ja Yhdysvaltain hallitusten, mutta eivät Canadan hallituksen kanssa. Citybankin johtajat ovat Canadaa halveksuvalla tavalla yrittäneet harhauttaa alahuoneen kauppa-, ja talousasiain valiokuntaa "memorandumilla" mikä on osoittautunut ratkaisevilta avainkohdiltaan täysin vastakkaiseksi tosiasioiden kanssa.

Jos emme ole kansakuntana virallisesti valmiina tunnustamaan, että "voima on oikeutta", ja että yhdysvaltalaisilla rahamiehillä on oikeus tehdä Canadassa mitä haluavat maan hallituksesta ja lacista välittämättä, silloin mr. Sharpilla ei ole mitään syytä antautua "luottamuksellisiin" keskusteluihin näiden ulkomaalaisten pankkiirien kanssa tästä asiasta. Luottamuksellisilla eli salaisilla keskusteluilla on aikansa ja paikkansa — mutta ei tässä vaiheessa, sillä "valkeus nauraa tässä asiassa pimeyden töille". Pääministeri Lester Pearson vakuutti vielä keskiviikkoiltaisen televisiopuheensa yhteydessä, että Canadan hallitus ei tässä asiassa taivu. Toivotaan, että asia on niin!

Sairauden oire

Maailman kaikissa kolkissa esitetään lisääntyvässä määrässä paheksumis- ja inhoamislausuntoja Yhdysvaltain surkeasta hyökkäyssodasta pientä Vietnamin kansaa vastaan. Joka päivä tulee tietoja monista mielenosoituksista, kokouksista, kulkueista ja muista protesteista, mitä järjestetään Yhdysvaltain hyökkäyssodan tuomitsemiseksi. Nämä USAn Vietnam-sotaa vastaan kohdistuvat mielenosoitukset ja protestit ovat kehittyneet yleismaailmalliseksi liikkeeksi. Vain muutamat Yhdysvaltain vaikutusvallan alla olevat diktatuurit ja suhteellisen pienilukuiset äärioikeistoon lukeutuvat ryhmät eri maissa ovat enää Yhdysvaltain puolella. USA ei ole koko historiansa aikana ollut poliittisesti niin eristetyssä ja yksinäisessä asemassa, missä se nyt on Vietnamin sodan johdosta.

"Commonweal" katolinen julkaisu julkaisi asiasta teräväsanaisen toimituskirjoituksen joulukuun 23 päivänä — samaan aikaan jolloin yhdysvaltalainen kardinaali Spellman piti yleisesti paheksumista osakseen saaneen sotasaarnansa Etelä-Vietnamissa. Commonweal vaati, että Yhdysvaltain tulee sotaseikkailunsa välittämättä lähteä pois Vietnamista, sillä "Vietnamin sota on epäoikeutettu ... siellä suoritetaan rikollisia tekoja ja tehdään syntiä. Tätä totuutta on julistettava ja uudelleen julistettava." Tammikuun 20 päivänä 1967 Commonweal käsitteli samaa asiaa udelleen:

"Vietnamin kärsimykset ... ovat nyt nousseet uuteen ennätystasoon. Enemmän kuolemia, enemmän ihmisten silpomisia, enemmän tuhottuja kyliä ja kauppaloita, enemmän miehiä ja naisia turmeltu yhä vaurastuvissa Saigonin-tyttötaloissa. Kyn hallitus vajoaa syvemmälle kelpaamattomuuden ja halveksunnan suohon ... Tämä on likaista ja barbaarista sotaa ja sitä voi ylläpitää vain kansa, mikä on niin säädyllinen ja humaaninen kuin suuret amerikkalaispiirit ovat itsepuolustuksensa perusteella."

"Vietnam on", sanoi Donald Duncan Vancouverista viime tammikuussa, "Amerikan poliittista järjestelmää vaivaavan taudin oire."

Se on vakava tauti, jonka olemassaoloon nähden meillä ei ole kansakuntana oikeutta sulkea silmiämme.

Suuren luokan selkkaus Punaisen torin jutussa

Moskova. — Pieni keskiviikkoinen välikohtaus kiinalaisylioppilaiden kanssa Moskovan Punaisella torilla on nyt kasvanut suuren luokan selkkaukseksi, jota Kiinassa käytetään kahden maan suhteiden vahingoittamiseen.

Viime lauantaina luettiin Kiinan lähetystössä — Moskovassa — Neuvostoliiton maaperällä — Kiinan ulkoministeriön lausunto, jossa ennenkuulumattoman röyhkeässä muodossa ennustetaan Brezhneville, Kosyginille ja muille heidän kaltaisilleen yhtä murheellista loppua kuin Saksan, Italian ja Japanin fasisteille, Venäjän tsaarille ja Hiang Kaishekille, Hrushtsheville ja Karl Kautskylle.

Samaan aikaan kiinalaiset järjestivät omatoimisia mielenosoituksia Neuvostoliiton suurlähetystön edustalla Pekingissä, Kiinan ja Neuvostoliiton raja-asemalla Manshuriassa aiheutettiin lauantaina uusi välikohtaus.

Välikohtauksen kaikki jälkinäytökset saivat lauantaina sellaisia piirteitä, että niille voisi nauraa, elleivät niiden taakse kätkeytyisi vakavat ja murheelliset tosiasiat ja ellei niiden avulla pyrittäisi vakavasti huonontamaan kahden suurvallan suhteita.

Kiinan suurlähetystö järjesti lauantaina keskiviikkoisen välikohtauksen johdosta lehdistökonferenssin, johon tällä kerralla kutsuttiin myös sosialististen maiden ja kapitalististen maiden maiden kommunistisen lehdistön edustajat mukaan. Myös Neuvostoliiton ulkoministeriö järjesti oman lehdistötilaisuutensa.

Suurlähetystön suojissa oli valokuvanäyttely keskiviikon tapahtumista Punaisella torilla. Sen yläpuolella oli tunnuksena Mao Tse tungin sanat: "Vihollisen hyökkäyksen kohteena oleminen on hyvä, eikä paha asia". Valokuvat, jotka näyttelyssä olivat esillä, eivät todistaneet mitään muuta kuin kuin, että kiinalaiset ylioppilaat seisoivat mausoleumin luona esittämässä puhekuorona sitaatteja Maon teoksista. Jonkinlaista tönimistä kiinalaisten ja neuvostoliittolaisen yleisön välillä voi havaita, mutta kuvien joukossa ei ole yhtään, joka osoittaisi todella tapahtuneen törkeän, verisen väikohtauksen, kuten kiinalaispropagandassa väitetään.

TÖRKEYDEN ENNÄTYS

Lehdistökonferenssissa oli mukana Kiinan vt. asiainhoitaja. Lähetystön ensimmäinen sihteeri Mao Tshun luki Kiinan ulkoministeriön lausunnon ja Tshou En lain ja ulkoministeri Tsen Jim, Mao Tse-Tungin ja Lin Paon puolesta lähettämän sähkösanoman, jossa he onnittelivat ylioppilaita sen johdosta, että he ovat kestäneet Neuvostoliiton hallitsevan revisionistisen klikin väkivallan edessä.

Kiinan ulkoministeriön lausunnon sisältö on sellainen, että sitä olisi mahdotonta uskoa, ellei sitä olisi kuullut ja ellei sitä voisi tarkastella kuulemisen jälkeen omin silmin. Useat paljon kokeneet kirjeenvaihtajat totesivat tilaisuudessa, etteivät he koskaan ole kuullut käytettävän toisesta valtiosta sen omalla maaperällä moista kieltä. Lehdistökonferenssin todettiin tässä suhteessa olevan ennätysmäinen diplomatian historiassa.

Ulkoministeriön lausunnossa kerrotaan, että ylioppilaat menivät järjestyneenä Leninin mauseleumiin ja Stalinin haudalle ja että he lukivat puhekuorona kappaleita kaikista kaikista, kaikista kirkkaimman auringon, puheenjohtaja Maon teoksista.

— Nämä kiinalaiset ylioppilaat joutuivat kuitenkin Neuvostoliiton hallitsevan revisionistisen klikin barbaarisen hyökkäyksen kohteeksi, sanotaan Kiinan ulkoministeriön lausunnossa. Heitä vastaan lähetettiin aikaisemmin varatut 200—300 sotilasta, poliisia ja siviilipukuista agenttia, jotka saarsivat kiinalaiset ylioppilaat ja pieksivät eläimellisesti heitä. Seurauksena 30 ylioppilasta loukkaantui, heistä 4 vakavasti ja yhdellä katkesi kylkiluu ja hänen henkensä on nytkin vaarassa.

"FASISTINEN KONNANTYÖ"

Nootissa nimitetään tapahtunutta Neuvostoliiton hallitsevan revisionistisen klikin fasistiseksi konnantyöksi ja sanotaan, että tämä klikki on pettänyt marxismin leninismin.

— Kuulkaa Neuvostoliiton revisionistien johtajat Brezhnev, Kosygin ja muut heidän kaltaisensa: jokaista joka alistaa ylioppilasliikettä, joka toteuttaa fasistista herruutta kansoihin nähden ja joka pettää vallankumouksen, odottaa murheellinen loppu.

Murheellinen loppu oli saksalaisilla italialaisilla ja japanilaisilla fasisteilla, murheellinen loppu tuli Tshiang Kai shekin ja Venäjän tsaarin, Kautskyn ja Hrushtshevin osaksi. Sellainen loppu tulee kohtaamaan myös teitä. Kiinalaisten ylioppilaiden veri ei ensimmäistä kertaa virtaa Moskovan kaduilla. Tulee uusi velka eikä vanhaakaan ole vielä kostettu. Kaikki nämä verivelat täytyy maksaa vielä kokonaisuudessaan, uhkaillaan Kiinan ulkoministeriön lausunnossa.

Lausunnossa sanotaan mm:

— Me emme pelkää taivasta emmekä maata, emme perkeleitä, emme pyhiä, pelkäisimmekö me teitä herrat revisionistit, kylmässä kohmettuneiden kärpästen parvea.

Ulkoministeriön lausunto päättyy yhä ennusteluihin:

— Taivas Neuvostoliiton yllä on peittynyt väliaikaisesti mustiin pilviin, mutta me uskomme, että vallankumouksellinen myrsky epäilemättä hajottaa pilvet. Suuri neuvostokansa ei kärsi revisionitisten hallitsijain konnantekoja. Tulee päivä, jolloin se nousee kapinaan revisionistisia hallitsijoita vastaan, poistaa heidät paikoiltaan ja ottaa vallan heiltä, sanotaan julkilausumassa.

Lehdistötilaisuudessa oli mukana myös 3—4 ylioppilasryhmän edustajaa, jotka kertoivat tapahtumien kulun niin kuin ne Kiinan ulkoministeriön julkilausumassa esitetään. Lisäksi he selittivät mm., että sotilaat, miliisit ja aseettomat agentit pieksivät heitä julmasti, potkivat ja polkivat heitä, riisuivat eräältä tytöltä kengät ja panivat heidät juoksemaan avojaloin, veivät heiltä Maon kirjat ja rintamerkit jne. Parilla ylioppilaalla oli jodilla voideltuja täpliä kasvoissaan ja eräällä heistä oli tavallista paisuneempi nenä ja näiden ilmiöiden sanottiin syntyneen punaisen Torin taistelussa.

EI YHTÄÄN LOUKKAANTUNUTTA

Neuvostoliiton ulkoministeriö järjesti myös lauantaina oman tiedotustilaisuuden tapahtuman johdosta. Siinä esiintyivät mm. Punaisen torin miliisimajuri Nikolai Beglov ja kolme muuta silminnäkijää.

Heidän kertomuksensa tapahtumasta on lyhkäisyydessään seuraava:

60 kiinalaista ylioppilasta tuli keskiviikkona busseilla Punaiselle torille ja kulkueena mausoleumin luo. He laskivat seppeleensä ja kaikki näytti sujuvan rauhallisesti. Sen jälkeen he kohottivat käskystä punaiset kirjasensa ja alkoivat lukea Maon sitaatteja. Kun tätä jatkui pitkään ja kukaan paikalla olleista, pitkässä jonossa seisovista neuvostokansalaisista ei voinut päästä mausoleumiin, miliisi kehoitti kiinalaisia joko poistumaan tai menemään mausoleumiin. Vastauksena olivat ankarat herjaukset Neuvostoliittoa vastaan. Eräs naishenkilö yritti mennä kiinalaisten ohi mausoleumiin, mutta kiinalaisnuorukainen tyrkkäsi häntä niin, että hän kaatui. Tällöin neuvostoliittolaiset järjestyksenpitäjät — joita sanotaan olleen torilla kaikkiaan vain kymmenkunta — ottivat nuorukaisen ja veivät hänet autojen luo. Kiinalaisryhmä nosti kovan metelin ja kävi paikalla olleiden kimppuun, jolloin neuvostoliittolaiset muodostivat ketjun ja pakottivat ylioppilasjoukon poistumaan taaemmaksi.

Kukaan kiinalaisylioppilaista ei loukkaantunut, sanovat kaikki lauantaina lehdistötilaisuudessa esiintyneet silminnäkijät.

Neuvostoliiton viranomaiset pitävät välikohtausta kiinalaisten tahallisesti aiheuttamana ja tarkoituksellisesti suunnittelemana ja korostavat lähetystövirkailijain suurta osuutta sen järjestämisessä. Lähetystön edustaja oli ohjaamassa ylioppilasryhmää. Myöhemmin vt. asiainhoitaja ei halunnut tulla Neuvostoliiton ulkoministeriöön, varaulkoministerin luo kuulemaan Neuvostoliiton vastalausetta, mutta sen sijaan Kiinan suurlähettiläs kutsui länsilehdistön edustajia luokseen kuulemaan kiinalaista selostusta tapahtumasta Punaisella torilla. Hän piti ylioppilaille puheen ja uhkaili kostolla.

Kirjeitä

SAANKO ESITELLÄ

Suomalaiset ovat urheilevaa kansaa ja ainakin sitä osoittaakseen voivat huutaa äänensä käheäksi jollekin urheilutapaukselle joko suosiosta tai paheksumisesta. Jokainen suomalainen siis tietää, että urheilijan tarkein "juhla-asu" kilpailuiden aikana on verryttelypuku. En ole kenenkään koskaan kuullut moittivan tätä nimeä ja mielestäni se sanoo juuri sen, mikä se puku onkin. Mutta Suomalaisilla on myöskin kova kilpailunhalu muussakin kuin urheilussa ja siksi siellä koetetaan keksiä uusia nimiä — kai meidän siirtolaisten kärryiltä pudottamiseksi kun on puhe suomenkielestä.

Aivan musteentuore uutinen Suomesta kertoo, että siellä on julistettu jo syksyllä kilpailu, saada verryttelypuvulle uusi nimi. Nyt tämä kilpailu on ratkaistu ja arvatkaapa minkä nimen tämä lämmin vaatekerta on saanut? Alkää pyörtykö — sen nimi on URKIT! On vahinko kun ei ole perusteltu sitä mistä tällainen nimitys on saanut alkunsa tähän "tuhannen ja yhden käytön asulle", kuten Suomessa verryttelypukua karahteerataan, vieläpä tässä tuoreimmassakin uutisessa.

Porvoolainen Kerttu Jorkama peri ensimmäisen sijan ja voitti siis palkintona olleen hiihtoloman SVEITSISSÄ! Hänen ehdotuksensa tosin oli "URKKI-asu", mutta "kilpailulautakunta muokkasi sen puhekieleen paremmin sopivaksi "URKIT muotoon."

Kilpailulautakuntaan kuului suomenkielen ehdottomasti hallitseva veteraaniurheilijain edustaja, mainostotoimiston edustaja ja tietysti kilpailun julistanut tehdas, joka asuja valmistaa. Kilpailulautakunnan mielestä valittu nimi on kielellisesti näppärä ja samalla urheilullinen.

Meille on aina teroitettu, että "lukekaa myös pienillä kirjaimilla kirjoitetut asiat", mutta koska tässä tapauksessa se oli kirjoitettu tavallista suuremmin kirjasimin, niin oli jäädä huomaamatta. Jutun alussa nimittäin sanotaan: "Tasavallan presidentille, joka antoi lempinimensä Suomen kansan lempiasulle, ojennettiin uudet urkit presidentin linnassa."

Toinnuttuamme ensimmäisestä kolauksesta katsomme parhaaksi piän tottua tähän sanaan, että ensi kesän suurjuhlassa Tarmolassa emme lyö toista korvalle, jos hän sattuu olemaan enemmän asioiden tasolla ja kysyy viattomasti: "Missä urkit?" Urkkiminen kun on myös armaalla kielellämme jonkinlaista uteliaisuutta tai luurailua ...

Sivistyksen
häntäpääläinen

Vietnam-sotarikolliset Hitleriin verrattavia

Toronto. — Henkilöt jotka kannustavat tätä kansantuhosotaa Vietnamin kansaa vastaan ovat "juuri" samanlaisia sotarikollisia kuin Adolf Hitler ja heitä pitäisi kohdella aivan samalla tavalla." Tämän syytöksen teki Canadan Rauhankongressin puheenjohtaja, tri. James Endicott yleisessä kokouksessa täällä viime viikolla.

Tri. Endicott korosti USAn hyökkäyssodan täydellistä laittomuutta Vietnamissa.

Jos sotilaallis-teollisuuskompleksi on päättänyt että se voi toimia ilman rankaisua, niin se synnyttää maailmalle hyvin vakavan ongelman, korosti tri. Endicott. Voi olla niin, ettei tämä vuosi olekaan Expo 67, mutta Explosion (räjähdys) 67", joka hävittäisi meidät kaikki.

Hän lainasi kuuluisaa amerikkalaista kansainvälisten asioiden asiantuntijaa, tri. Frederick L. Schumania, joka äskettäin kirjoitti: "USA on lähempänä kansallista itsemurhaa, kuin minään aikana sitten sisällissodan ... sota Vietnamia vastaan ... on häpeällisin sota mitä on koskaan käyty tasavallan nimissä".

"Mihin on tähän mennessä saavu tu," sanoi professori Schuman, "on se, että aikoinaan yksinkertainen ja kauhistuttava presidentti Johnson ja kumppanit on yhdistynyt sotilaallis-teollisuuskompleksiin", jota vastaan Eisenhower varoitti hyvästijättöpuheessaan. Kennedy oppi vastustamaan sitä silloin kun hänet murhattiin. Johnson, Humphrey, Rusk ja McNamara ovat sen kiinteässä yhteydessä. Sen kaava menetellessään kaikkien ongelmien käsittelyssä on yhdenmukainen: sotilasmahti. Tämän seurauksena on militarismi, uuskolonialismi ja järkensä menettänyt imperialismi."

Citybank oli ostanut Mercantilen ilman rahaministerin suostumusta

Ottawa. — Bank of Canadan kuvernööri, Louis Rasminsky tiedoitti maanantai-iltana, että hän oli kehoittanut First National City Bank of New Yorkin johtohenkilöitä kaksi eri kertaa neuvottelemaan Canadan raha-asiain ministerin kanssa ennen "Mercantile Bank of Canadan" ostamista.

Mr. Rasminsky myös paljasti, että kun Citibank oli ensiksi lähestynyt häntä pankin Canadaan tulo-asiasta, hän oli sanonut harkitsevansa asian uudelleen, jos pankki kohtaa voimakasta vastustusta Canadan silloisen raha-asiain ministerin Walter Gordonin taholta.

Mutta kohdattuaan voimakasta vastustusta, sanoi mr. Rasminsky, oli Citibank kuitenkin päättänyt toimia ja ostaa Mercantile pankin.

Mr. Rasminsky oli todistamassa maanantai-iltana alahuoneen raha-kauppa- ja talouskomitean kokouksessa.

Puhuen harkiten kirjoitetuista muistiinpanoista, joita hän oli tehnyt aikanaan, hän raporteerasi keskusteluistaan amerikkalaisten pankkiirien kanssa. Hänen raporttinsa oli suoranaisessa ristiriidassa niiden todisteiden kanssa, jotka pankkiirit itse esittivät komitealle viime viikolla.

Mr. Rasminsky sanoi, että Robert P. MacFadden, Citipankin varapresidentti sekä Mercantile pankin nykyinen presidentti, tuli häntä tapaamaan kesäkuun 20. päivänä vuonna 1963, kertoakseen hänelle amerikkalaisen pankin aikomuksesta ostaa tämä canadalainen pankki.

Mr. Rasminskyn tästä keskustelusta sisältävät seuraavia kohtia:

"MacFadden huomautti, että jos raha-asiain ministeri tai minä esittäisimme hyvin jyrkkiä näkökantoja heidän siirtymisestään Canadaan, niin pankki tulisi varmasti harkitsemaan päätöstään uudelleen. Minä sanoin, että pankkilain määräysvalta on hallituksen asia, eikä keskuspankin, ja kehoitin heitä voimakkaasti tapaamaan raha-asiain ministeriä ja kuuntelemaan hänen mielipidetään ennen kuin tekevät lopullisen päätöksen neuvotteluissaan Mercantilen kanssa ..."

Mr. MacFadden oli ottanut häneen yhteyden puhelimitse heinäkuun 26. päivänä v. 1963 ja Rasminskyn muistiossa sanotaan: MacFadden tiedoitti hänelle asiain kehittymisestä, koskien National City pankin ostokauppaa Mercantile pankin osakkeista. Hän sanoi raha-asiain ministerin olleen kohtalaisen taipumattoman huomauttaessaan heille, ettei hän halua heidän tekevän tätä kauppaa, mutta vakavan harkinnan jälkeen he olivat kuitenkin päättäneet tehdä sen kaupan".

Naiset ovat sittenkin

Hinsdale, Ill. — Iloitkaa ja riemuitkaa miehet! Naiset ovat sittenkin joissakin suhteissa heikompaan sukupuoliryhmään kuuluvia. Tutkimusten sanotaan „todenneen, että naiset ovat heikompia ponnisteluissa tupakoimisen lopettamiseksi.

Kirjoituksia "vappuun"

Vanhojen perinteiden mukaisesti ilmestyy Vappu-julkaisu huhtikuun alussa niin, että se ehtii lukijakunnalleen ennen toukokuun ensimmäistä päivää. Kuten useina aikaisempinakin vuosina, Vappu toimitetaan ja kustannetaan yhteisesti Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten toimesta. Julkaisulle pyydetään taas avustajien suosiollista apua kirjoitusten ja kuvien lähettämisen muodossa. Muistelmat, kertomukset, runot, novellit, artikkelit ja muut ovat lämpimästi tervetulleita. Samoin kirjoitusten yhteyteen tai muuten Vappu-julkaisuun sopivat kuvat. Kuvat palautetaan pyydettäessä takaisin huolimatta siitä tulevatko ne kaikki käytetyksi tai ei.

Lähettäkää kirjoitukset ja kuvat ennen helmikuun 25. päivää osoitteella Vapun toimitus, Box 69, Sudbury, Ont.

Arvokkaasta avustuksesta etukäteen kiittäen,

VAPUN TOIMITUS.

PÄIVÄN PAKINA

KISSA- JA HIIRILEIKKI

Sanotaan hiirillä on silloin hauskaa kun kissa on pois kotoa.

Mutta siitä huolimatta näyttää siltä, että vanhan torypuolueen päämajassa on ristivetoa sittenkin, vaikka kissa, eli Diefenbakerin kannattajat on sieltä melko tyystin karkoitettu pois.

Kun torypuolueen kansallinen johtokunta piti noin viikko sitten kokouksensa Torontossa, niin johtokunnan jäsenten, eli "hiirten", sanottiin saaneen "kaksi selvää voittoa" kissasta, eli "päällikön" titteliä kantavasta mr. Diefenbakerista.

Johtokunnan jäsenet kieltäytyivät hyväksymästä päällikön kantaa avainasemassa olevaan edustajakysymykseen ja myös johtajakokouksen pitoaikaan nähden.

Kuten muistetaan, mr Dalton Camp tuli viime syksynä pidetyssä puoluekonferenssissa valituksi mr. Diefenbakerin vastarinnasta huolimatta torypuolueen kansalliseksi presidentiksi. Samalla kertaa valittiin puolueelle "päällikköä' vastustava kansallinen johtokunta.

Luulisi siis asiain olevan nyt sillä kannalla, että puolueen johtokunta voi tehdä mitä tahtoo. Mutta näyttää siltä, etteivät pullat ota uunissa paistuakseen.

Niinpä "päällikkö" eli mr. Diefenbaker yllätti johtokuntaa julistamalla, että kansallinen johtajakokous on pidettävä mahdollisimman pian. On turhaa valaa kannuja siitä, mitä tämä vanha sotaratsu sillä ehdotuksellaan tarkoitti. Mutta kun mies on aikaisemmin selittänyt, että "haavoittumisesta" huolimatta hän "ei ole kuollut", ja kun hän on leimannut johtajakokousta puolueessa äänekkäämmin vaatineet edustajat "opetetuiksi hylkeiksi", niin kukaan ei odottanut häneltä vaatimusta pikaisen kokouksen pitämiseksi.

Siitä on joissakin piireissä vedetty sellainen johtopäätös, että vanha sotaratsu halusi siten saada aloitteenteon käsiinsä, ja samalla etuotteen vastustajistaan, jotka eivät ole ilmeisestikään vielä löytäneet sopivaa yhteistä ehdokastaan puoluejohtajan tehtävään.

Torontossa pidetty johtokunnan kokous osoitti selvästi tulleensa yllätetyksi, jättämällä johtajakokouksen pitoaikaa koskevan päätöksen avoimeksi. Sivullisen mielestä näyttää siltä, että "päällikkö" haluaa nyt pikaista kokousta mutta kansallinen johtokunta yrittää saada sen lykätyksi syyskesään tai syksyyn.

Kohdattuaan viime syksyisessä puoluekonferenssissa huomattavan määrän maakunnallisten puoluehallintojen nimittämiä (eikä valittuja) edustajia, kuten on väitetty, mr. Diefenbaker sanoi nyt tammikuun alussa, että maakunnallisille puoluejärjestöille ei voida myöntää oikeutta nimittää yleisedustajia (delegates-at-large) tulevaan johtajakokoukseen.

Torontossa pidetty johtokunnan kokous päätti kuitenkin heittää hiiteen "päällikön" neuvot. Niinpä päätettiin, että johtajakokoukseen tulevasta 2,500 edustajasta voi, ja tulee olla 356 yleisedustajia.

Käytännössä tämän päätöksen sanotaan tarkoittavan seuraavanlaista äänestysvoimaa: Johtajakokoukseen aiotaan tuottaa kaikkiaan 2,500 äänioikeutettua edustajaa. Tavoitteena on poliittisten Canadan suurimman edustajakokouksen järjestäminen — huomattavassa määrässä amerikkalaiseen sirkus-näytös-kokouksen malliin.

Kustakin vaalipiirijärjestöstä — niitä on 264 — valitaan 5 edustajaa, 356 yleisedustajaa sekä 150 opiskelijain ja nuorten ryhmien edustajaa — siis kaikkiaan 506 äänestysaluejärjestöjen edustajaa.

Loput — siis 2,000 — johtajakokoukseen tulevista ovat poliittisia silmäntekeviä: torypuolueen senaattoreita ja alahuoneen sekä maakunnallisten lainlaatijakuntien jäseniä, epäonnistuen puolueen ehdokkaina olleita henkilöitä, puoluejärjestön johtokuntien jäseniä ja puolueen virkailijoita, kuten eräs torontolaislehti asiaa selitti.

Tällä kertaa näyttää siltä, että "niskotteleva" johtokunta sai suoritetuksi osittain onnistuneen irtaantumisliikkeen — mutta emme usko erehtyvämme sanoessamme, että torypuolueen vanha "päällikkö" ei ole vielä suostunut "ehdoitta antautumiseen".

Känsäkoura

Urheilua

Raimo toistamiseen Eeroa nopeampi

Joutsa. — Raimo Hämäläinen korjasi sunnuntaina toisen voittonsa viikonvaihteessa Joutsassa käydyissä kansainvälisissä hiihtokisoissa. Hän voitti pyhänä kisojen päämatkan, joka ankaran pakkasen takia oli lyhennetty 15 km:ksi. Toiseksi tuli Eero Mäntyranta, joka raivokkaan taistelun jälkeen hävisi kilpakumppanilleen vain sekunnin. Kolmanneksi sijoittui Unto Karjalainen, joka vielä 10 km:n kohdalla oli Eero Mäntyrannan tuntumassa.

Hiihdon aikana vallinnut 25 asteen pakkanen pelotti mukana olleet norjalaiset ladun varteen, ja niinpä tulosluetteloon ei mahtunut yhtään ulkomaalaista. Odd Martinsenin, Magnar Lundemon ja Erling Steineidetin lisäksi keskeyttivät mm. Kalevi Hämäläinen ja Arto Tiainen.

Naisten 5 km:llä Liisa Suihkonen uusi lauantain voittonsa. Saara Saarinen tuli toiseksi, ja lauantain kympin kakkonen Irma Peltola jäi nyt kolmanneksi.

Neal Steinhaer kuulaa 20.60

Portland, Oregon. — Nuori amerikkalainen maileri Jim Ryun voitti Portlandissa pidetyissä sisäratakilpailuissa 1 000 jaardin matkan ajalla 2.09.9. Tulos on kaksi sekuntia huonompi kuin sisäratojen epävirallinen maailmanennätys tällä matkalla.

Kuulassa amerikkalainen Neal Steinhaer saavutti tuloksen 20.60, joka on uusi sisäratojen epävirallinen maailmanennätys. Pituushypyn maailmanennätyksen haltija Ralph Boston voitti lajinsa tuloksella 784.

Stien Kaiser ME:n kimpussa

Davos. — Hollantilainen Stien Kaiser teki sunnuntaina Davosissa pidetyissä kansainvälisissä pikaluistelukilpailuissa uuden maailmanennätyksen naisten 3 000 metrillä. Hänen aikansa 5.04,3 alittaa 1,1 sekunnilla neuvostoliittolaisen Lidia Skoblikovan nimissä olleen entisen ennätyksen.

ME-Seagren kohtaa Erkki Mustakarin

Los Angeles. — Kaliforniassa opiskeleva suomalainen Erkki Mustakari kohtaa seiväshypyn sisäratojen epävirallisen ME-haltijan amerikkalaisen Bob Seagrenin 11. helmikuuta Los Angelesissa pidettävissä kilpailuissa.

Mustakarin nimissä on sisäratojen epävirallinen Euroopan ennätys 512, jonka hän teki äskettäin Pajulahdessa.

NL:n Feld 500 Alarotu toinen

Moskova. — Suomen Altti Alarotu sijoittui toiseksi tuloksella 480 seiväshyppykilpailuissa sunnuntaina Moskovassa pidetyissä kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa, jotka pidettiin suuressa sisähallissa. Seipään voitti neuvostoliittolainen Igor Feld, joka ponkaisi tasan 5 m.

Samoissa kilpailuissa isäntämaan aitajuoksija Valentin Tsistjakov sivusi maailman parasta sisäratatulosta 60 metrin aitajuoksussa ajalla 7,7. Toiseksi sijoittunut Anatoli Mihailov hävisi sekunnin kymmenyksen.

Kisoissa oli mukana kaikkiaan 200 yleisurheilijaa yhdestätoista eri maasta.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)
697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356
HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

UUSI M.S. KUNGSHOLM
TOUKOKUUN 17, 1967
NEW YORKISTA—GÖTEBORGIIN
Edelleen:
Göteborgista—Tukholmaan yöjunalla makuupaikkoineen
Tukholmasta—Helsinkiin S.S. BIRGER JARL-laivalla
HELSINKIIN SAAVUTAAN TOUKOKUUN 27.
Turistiluokan hinnat:
New York-Göteborg, alkaen US $280.–1/2R.T.; US $295.–one way.
5 %:n *alennus* meno/paluulipusta, jos matkustatte toukok.17 ja palaatte heinäk.11. Myöhemmillä laivavuoroilla palatessa, alennus vain menolipun hinnasta.
Göteborg-Helsinki, U.S. $50.–sisaltyen tähän mm. matkat, toisen luokan makuupaikka yöjunassa Göteborg-Tukholma, toisen luokan hyttipaikka Tukholma-Helsinki sekä kaikki ateriat. Jos halutaan I luokan hyttipaikka Tukholma-Helsinki, on lisämaksu U.S. $5.–
Matkatavarat suoraan New Yorkista Helsinkiin. Matkustaja voi maksutta viedä New-Yorkista Göteborgiin raskasta matkatavaraa, arkkuja, yms. kaikkiaan 270 lbs. Ruotsin rautatiellä ja Suomen laivalla pieni lisämaksu, mikä maksetaan New Yorkin laivalaiturilla laivan lähtöpäivänä. Kaikki hyttiin menevät matkalaukut yms. menevät maksutta.
Säästätte, kun ei tarvitse maksaa hotelliyöpymisistä eikä ruoka-aterioista. Paikat New Yorkista Helsinkiin voidaan varata ja liput ostaa täällä.

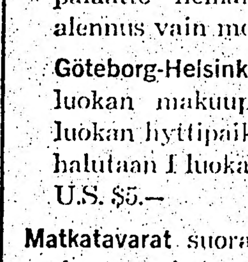

Matkanjohtajana SAL:n Montrealin konttorin johtaja Mr. Carl E. Waselius ja hänen apunaan matkanemäntänä Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä.

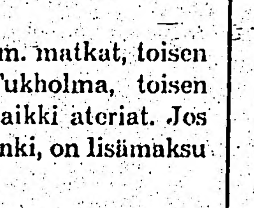

Muut laivavuorot v. 1967.
New York-Göteborg
GRIPSHOLM, toukok. 2, kesäk. 3, kesäk.28, heinäk.21, elok. 16.
KUNGSHOLM, toukok. 17 elok. 26, syysk. 21, jouluk. 4,
Göteborg-New York
GRIPSHOLM, toukok.24, kesäk.17, heinäk. 11, elok. 5, elok. 28. jouluk. 12
KUNGSHOLM, kesäk .8, syysk. 12, jouluk. 28.
Kiirehtikää tekemään paikkavarauksenne joko matkatoimistonne kautta tai suoraan
Swedish American Line
THE WHITE VIKING FLEET
Ships under Swedish Registry
MONTREAL 1, QUE., CANADA ....465 St. John Street
VANCOUVER, B. C., CANADA ....966 West Hastings Street
WINNIPEG 2, MAN., CANADA Dahl S.S. Agcy., 325 Logan Avenue

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Länsi-Ontarion alueen työsuhteissa ei näytä vilkastumista tämän vuoden kuluessa. Lupaukset nikkeli- kupari rikkauksien kaivamisesta eivät tule tämän vuoden työsuhteisiin vaikuttamaan.

Mutta McLeod-cockshut Gold Mines Ltd tiedoitti, että sen Geraldtonin kupeessa oleva kultakaivos suljetaan lopullisesti. Se on suuri isku Geraldonin kaupungin ja lähiseudun kuntien asukkaille ja talouselämälle.

Port Arthurin edustaja maakunnan lainlaatijakunnassa ja Ontarion kaivosministerin salkkua kantava Geo. Wardope ei nähnyt mitään valonpilkkua kaivanon sulkemisen aiheuttamaan tilanteeseen. Hän tosin sanoi yrittävänsä saada kosketuksen Anaconta Iron Ores Ltdn Arizonassa olevaan johtoon esityksiä, että jos voitaisiin sen omistamalla rauta-alueella Nakinasta pohjoiseen saada kaivostyöt aloitettua lähitulevaisuudessa, jotta varattaisiin edes jonkinlaisia toiveita Mc-Leod kaivannosta pois joutuville. Jokatapauksessa myönnetään, että Geraldtoniin ja ympäristöön kotiutuneet kaivostyöläiset ja niiden ansioista riippuvat joutuvat menettämään kaiken mitä ovat sijoittaneet tulevaisuutensa hyväksi.

Onni Niemi, Fort William Grandview Lodge-vanhainkodissa kuoli tammikuun 30. päivä. Niemi oli syntynyt Suomessa ja oli 77 vuotias. Canadaan hän tuli vuonna 1910, toimien rautatietyöläisenä ensin ja myöhemmin metsätyömailla, viimeksi Paul Mäen työläisenä Murillossa, kunnes vanhuus teki hänet työkyvyttömäksi. Jälkeensä jäi läheisempiä sukulaisia, kaksi serkkua, Taimo ja Waino.

Frank Arvelin kuoli täällä sairaalassa viime lauantaina. Hän oli kasvanut Port Arthurissa ja oli 62-vuotias. Jälkeensä jäi kaksi veljeä, Henry ja Hannes, sekä useita serkkuja. — ATH.

Seagren sisällä ME-korkeuksiin 523

Albuquerque, New Mexico. — Amerikkalainen Bob Seagren paransi omaa seiväshypyn sisähallimaailmanennätystään hyppäämällä 523 Albuquerquessa viikko sitten pidetyissä kilpailuissa. Tulos on kaksi senttimetriä parempin kuin hänen aiempi ennätyksensä.

Maailman turuilta

KONTTAUSURHEILU MUOTIA SUOMESSA

Rio de Janeiron suurin aamulehti Jornal do Brasil julkaisi uutistoimisto UPI:n välittämän huvittavan muotoon laaditun uutisen otsikolla: "Ryömiä nelinkontin on muotia Suomessa". Teksti kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

"Suomalaiset keksivät eriskoislaatuisen ja tuottoisan keinon lopettaakseen pitkän ja hämärän talven aiheuttaman ahdistuksen: olla nelinkontin ja ryömiä pitkin katuja, sen sijaan, että pysyttelisivät kärsivällisesti takkatulen ääressä kuunnellen Sibeliustaan.

Idean keksi eräs raumalainen satamatyöläinen, joka voitti 30 dollaria lyötyään vetoa, että hän ryömisi nelinkontin ne kolme kilometriä, jotka erottivat satamaan kaupungin markkinatorista, ja idea valloitti heti koko maan johtuen lehdistön sille suomasta huomiosta, ja siitä muodostui tämän talven suosittu urheilulaji.

Neljä päivää sen jälkeen, kun Venni Ojala oli voittanut vetonsa asennossa, joka monista on nöyryyttävä, koko Suomen lehdistö ilmoitti näkyvällä paikalla Kangasniemessä Itä-Suomessa toteutetusta ensimmäisestä mestaruustuloksesta nelinkontinkisailussa (nimi, joka on annettu tälle uudelle urheilulajille). Mestaruuden voitti 24-vuotias nuorukainen Veikko Kemppi, joka löi raumalaisen satamatyöläisen tekemän ennätyksen ryömimällä nelinkontin 22,8 kilometrin pituisen matkan. Kemppi päätti ottelunsa polvet verissä ja tätä välttääkseen uuteen urheilulajiin innostuneet suojelevat nyt polviaan vanhoista autonrenkaista tehdyin polvisuojuksin."

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

URHEILUPAKINAA

Kaikkialla maailmassa missä urheillaan, käydään nyt jo kovaa pörinää siitä — tohtorit ja tiedemiehet tutkivat laboratorioissaan miten heidän urheilijansa tulevat pärjäämään tulevissa olympialaisissa Mexiko Cityssa, 2300 metrin korkeudessa merenpinnan yläpuolella jossa ilma loppuu. Tässä näytettiin tv-kuvakin kuinka miehiä tarkastettiin ja testattiin kuonokopat päässä kuten ennen Suomessa kun koirissa oli vesikauhua. Parempi olisi ollut että ajoissa olisi laitettu kuonokopat ja korvaläpät niille vanhoille homeelta haiseville herroille, jotka istuvat Kansainvälisessä olympiakomiteassa, jotka antoivat kisojen järjestämisen tällaiseen maahan. Onhan selvää, että päävoima vielä tulee näihin kisoihin Europasta ja muista maista, joissa on opittu urheilemaan tasaisella. Näistä kisoista muodostuu sellaiset, että etuasemassa ovat ne urheilijat jotka asuvat oloissa, joissa saavat joka päivä olla heille opituissa elämässä ja ilmastossa, ja kun näin on — silloin ei ole kilpailu n.s. flair play kaikille. Nyt jo eräät kansat valmentavat urheilijoitaan korkealla vuoristoissa, joissa on samanlainen ilma kun Mexico Cityn olympialaisissa. Onko kaikilla tämä mahdollisuus? Ei varmaankaan.

Suomalaisetkin tutkivat ja pohtivat samaa asiaa. Minkätähden? Ketä suomalaisia juoksijoita kannattaa lähettää näihin kisoihin, tarkoitan juoksijoita erikoisesti. On aivan selvä, että suomalainen tämän päivän juoksija ei pärjää kansainvälisissä kilpailuissa juoskoon sitten tasella kotonaan eli missä vain, niin mitä niitä lähetetään vielä 2300 metrin korkeuteen tukehtumaan. Ketä sinne oikeastaan tällä näkymällä kannattaa lähettää? Ei ainakaan ketään juoksijoita eikä heittäjiä, sillä kuulassa, moukarissa, kiekossa ja keihäässäkin voi käydä niin kuin Budapestissä, että keihäs lentää Kinnuselta 70.40 metriä, kun pitäisi lentää tänä päivänä suurissa kilpailuissa jos voittaa meinaa ja etupäähän päästä, yli 80 metriä. No heittoihin ja pikajuoksuihin ja hyppyihin nyt ei ilma ratkaisevasti vaikutakaan, vaan vaikuttaa kestävyyslajeissa joka on todettu jo esikisoissa.

Jo aikaisemmin tuli puhuttua siitä kuinka eri maitten urheilijat ovat tehneet maitaan tunnetuksi urheilun kautta koko maailmassa enemmän kuin niiden diplomaattiset edustajat ja lähettiläät. Myöskin urheiluvälineet ulkomaille lähetettynä ovat tehneet mainosta. Tunnettuahan on, että suomalaiset urheiluvälineet v. 1924 lähtien ovat tehneet Suomea olympialaisissa tunnetuksi, sillä jo se että sen urheiluvälineet otetaan tällaisissa arvokilpailuissa huomioon, on arvosana jota ei useinkaan hyvin helposti huomata eikä panna merkille. Tuossa on juuri edessäni Suomesta saapunut "Urheilun Kuva-aitta", sen joulunumero ja ihmettelin suuresti kun näin siinä maailmankuulun jääkiekkoilijan Bobby Hullin kuvan ja suomalainen Finn Special jääkiekkomaila kädessä. On selvää, että kun tällainen kautta maailman kuuluisa mies käyttää jääkiekkomailaa vaikka täällä ja muualla on paljon mainostettuja mailoja saatavana, on se suomalaiselle välineelle tavatonta ja hyvää mainosta. Sillä tehdään maata tunnetuksi ja sille voi tulla samanlainen miljoonamenekki kuin suomalaiselle Rapala-uistimelle jota lähetetään miljoonia yksistään tänne Canadaan ja Amerikkaan.

Suomalaisia suksia ja muita hiihtovälineitä lähetetään myöskin moniin maihin, tänne Canadaankin. Tulihan niitä tänne Sudburyynkin De Marcon urheiluvälinekauppaan. Samasta Urheilun Kuva-aitasta näin kuvan kun oli lähdössä suksia tänne Canadaan, tarkemmin sanoen osoitteella S. Vesa 280 Bay St., Port Arthur, Ont. suuri suksikolli. Niin valtaa kauppa alaa.

Ei nyt tarvitse puhua suomalaisesta saunasta, joka valtaa alaa kautta maailman ja vaikka minkälaista saunamuunia on jo saatavana tilauksella. Mutta todellista perinteellistä suomalaista savusaunaa jos'a takuulla saadaan parhaimmat ja makosemmat löylyt, ei enää missään (!) näy. Entinen savusauna on kuulemma sellainen laitos, jossa ei kukaan ole saanut itseään puhtaaksi, vaan päinvastoin ovat nokeentuneet ja lianneet itsensä ja menneet mökkiinsä likaisempana kuin saunaan mennessään. Mitä sanotte—vanhat savusaunassa kylpeneet suomalaiset? Onko tämä loukkaus vai mikä? Niin meille nyt sivistyskaudella vakuutetaan. Esi-isämme saivat savusaunasta raadantansa jälkeen sen nautinnon ja riemun joka teki heistä sitkeitä ja sisukkaita ja työssä kangistuneille jäsenilleen ja koko keholleen siunatun levon laukaisijan rauhan ja levon. Eikä esi-isämme olisi nykyisiä pönttösaunoja vaihtanut rakkaaseen sisäänlämpiävään, jossa he syntyivät ja jossa monessa tapauksessa saivat viimeisen puhdistuksensa ja lähdön viimeiselle matkalleen. Olisi hauska kuulla tällä palstalla, vieläkö jollakin on todellinen suomalainen savusauna, josta saamme todella makoset perinteelliset suomalaiset löylyt.

Tekonimus

Toronton kuulumisia

Toronto. — Tammikuun 29. päivänä pidetyt kahviaiset onnistuivat varmaankin yli odotusten. Yleisö täytti kauniit valkollinaiset pöydät, nauttien yltäkylläisesti mainiosta kahvista ja leivoksista ja kaksikulttuurisesta ohjelmasta, josta luulen Canadasyntyisten päässeen voitolle ohjelmaesityksillään. Heidän ohjelmaesityksensä oli reipasta ja mukaansa tempaavaa — päätellen hurjista suosionosoituksista. Finlandia kuorolle myös annettiin hyviä aplodeja, sen esittäessä monta mahtavaa laulua. Eräs niistä oli mieltä järkyttävä laulu kylmyyteen kuolleesta mierolaisesta, jonka poskille olivat kyyneleet jäätyneet. Eipäs kuin kiitos kaikille, jotka olivat saapuneet haalille varmistamaan tilaisuuden onnistumisen.

* * *

Kyllä tuntuu, että siitä miesten päivällishommasta tulee suuremmoinen tilaisuus, mutta lujasti siinä on suunniteltukin — siis helmikuun 19 päivänä kello 12 päivällä voitte istua mahtaviin, täynnä herkkuja oleviin pöytiin — suurelle ruokavieraitten joukolle tervetuloa.

* * *

Osaston vuosikokous pidetään sunnuntaina, helmikuun 12 päivänä kello 2 iltapäivällä — muistakaa saapua.

J. N.

Lepokodin tiedonantoja

SURUVALITTELUADRESSI

Hiljattain on valmistunut Suomalais-Canadalaisen Lepokotiyhdistyksen suruvalitteluadressi, mikä on kooltaan n. 7"×10" ja on siinä neljä lehteä. Etukannessa on yhdistyksen rintamerkin kuva suunnilleen alkuperäisissä väreissään, (tummansininen, vaaleansininen, valkoinen ja kulta), sekä teksti "SUOMALAIS—CANADALAISEN LEPOKOTIYHDISTYKSEN KUKKAISRAHASTO". Adressi on toisesta päästä alettaessa suomenkielinen ja toisestapäästä englanninkielinen. Näinollen sitä voivat käyttää sellaisetkin henkilöt jotka eivät ole suomenkielen taitoisia. Sisäsivulle on aistikkaasti kullalla tekstattu seuraavat lauseet:

Jopa loppui päivän vaiva,
ilta levon hälle toi.
Rasitetun täällä aivan,
ikilepoon mennä soi.

Englanninkielinen lause puolestaan kuuluu:

Sunset and evening star,
and one clear call for me,
and may there be no
moaning of the bar,
when I put out to sea.

Adresseja on saatavana lepokotimme toimistosta, osoite 2288 Harrison Dr. Vancouver 16 B.C. ja on niitten alin myyntihinta $2.00 kappaleelta, mutta voi jokainen maksaa niistä varallisuutensa ja halunsa mukaan enempikin.

Ray Rinta, Vancouver, B.C.

— Hullua älä härnöitä, lahoa älä huisuta. — Suomal. sananlasku.

— Kalalle kala käskee, lintu toista pyytämähän. — Jyväskylä.

— Jos on olutta, kyllä on ystäviä. — Suomal. sananlasku.

Afgan-koira kävelyllä: Sää oli Chicagossa edellisellä viikonlopulla tähän vuoden aikaan verraten melko lämmin, mutta ei tarpeeksi lämmin voidakseen kutsua sitä "koiran päiviksi". Kuitenkin tämä suuri Afgani-koira sai "päivänsä" kun sen omistaja, mrs. William Jones verrytteli sitä tällä helpolla tavalla ajellen autoa pitkin järven rannalla olevia puistoteitä. Lämpötilanne nousi Chicagossa viidenkymmenen asteen vaiheille oltuaan sitä ennen alapuolella nollan.

HELEN TARVAINEN:

1867 | 1967

Canadan historiaa

(Jatkoa)

26. OSA

Rauhansopimus allekirjoitettiin vuonna 1748 ja Ranska vaati ja saikin takaisin Louisburgin linnan, joka oli melkein kokonaan hajoitettu. Myöskin määrättiin Englannin hallitus maksamaan korjauskustannukset. Linnoitus rakennettiin uudelleen, entistäkin suuremmaksi ja vuonna 1758 sen seiniin oli kiinnitetty 212 tykkiä, ja sitä suojeli merellä seitsemäntoista aseistettua laivaa. Linnan ympärille rakennettiin vahvat maapatterit ja linnoituksen suojissa aloitettiin maanviljelystä laajalla alalla.

Vastakohdaksi brittiläiset rakensivat Halifaxin linnan vuonna 1749 ja alkoivat perustaa siirtolaa sen ympärille. Kolme vuotta sen jälkeen kaupungissa oli jo neljätuhatta asukasta, suurin osa Britannian saarilta. Nova Scotian aikaisemmat siirtolaiset acadialaiset, olivat edelleen katolisen kirkon määräysvallan alaisia ja kieltäytyivät vannomasta Englannille uskollisuuden valaa.

Kuusi vuotta oli epävakaista, aseistettua rauhaa, jonka aikana molemmat kilpailijat valmistuivat viimeiseen ratkaisevaan otteluun. Ranska, joka oli menettänyt melkein kaikki rannikkomaat, lujitti asemaansa sisämaassa, voitolliset sissijoukot valtasivat maat pohjoiseen, lähelle Hudsonin lahtea, länteen Kalliovuorille saakka ja etelään Mexicon lahden rannoille. Intiaanit, jotka halusivat olla voittajien puolella, suurin joukoin vannoivat uskollisuutta Ranskan lipulle, ja tämän suojassa taas aloittivat ryöstöretkiään. Soihdut paloivat, tomahawkit tekivät veristä työtään siirtokuntien keskuudessa. Englantilaisia joukkoja johtivat nuoret upseerit George Washington ja Benjamin Franklin, joista tuli myöhemmin tunnetut nimet Amerikan historiaan.

Joka paikassa joutuivat Englannin sotajoukot ja Uuden Englannin kansankaartit antautumaan ja ranskalaiset yhdessä intiaanien kanssa jatkoivat voittokulkuaan yli kansoitetun alueen.

Britannian raskaan häviön jälkeen annettiin määräys karkoittaa koko Acadian kansakunta pois kodeistaan. Tämä ensimmäinen onnistunut siirtokunta oli monien sukupolvien aikana raivannut maita, kyntänyt ja kylvänyt suuria viljelyksiä, rakentanut kouluja ja kirkkoja ja eli rauhallisena vaatimatonta elämäänsä. Pois kodeista, pois rakkaalta kotiseudulta, ajatus tuntui ihan mahdottomalta. Mutta mitä voivat nämä yksinkertaiset ihmiset kieroutta ja väkivaltaa vastaan, ja niin vähitellen kaikki acadialaiset, yli viisituhatta henkeä vietiin väkisin laivoihin ja lähetettiin etelään Englannin eri siirtoloihin. Tässä karkoituksessa monet perheen jäsenet eksyivät toisistaan ja kesti vuosia ennenkuin perheet taas pääsivät yhteen. He menettivät kaiken omaisuutensa ja etelän siirtolat eivät ottaneet heitä suosiollisesti vastaan. Myöhempinä vuosina nuorempi polvi palasi takaisin omaan maahansa, ja näistä polveutui suurin osa rannikkomaakuntien asukkaista. Näiden vaatimattomien ihmisten karkoitus pois kodeistaan onkin yksi mustempia tapahtumia Canadan muutenkin myrskyisessä alkuhistoriassa, aikana jolloin Europan suurpääoma ja ylimykset pelasivat suurta peliä vallasta, peliä, jossa pelikortteina olivat alkuasukkaat ja siirtolaiset.—

Kaikki nämä valmistukset viittasivat siihen, että Englanti taas suunnitteli suurempaa sotaa. Jatkuvasti tuotiin miehistöä Halifaxiin, kansan armeijata harjoitettiin ja rannikkomaiden intiaanit liittoutuivat englantilaisten joukkoon. Ranskan sotajoukot olivat silloin Marquis de Montcalmin kykenevän johdon alla. Montcalm on yksi tunnetuimpia nimiä Canadan historiassa. Hän oli ensiluokan sotilas ja esimerkillisen rehellinen kaikissa tehtävissään. "Minä pelastan Uuden Ranskan tai kuolen siinä yrityksessä", kirjoitti hän vaimolleen Ranskaan ja tässä hän piti lupauksensa.

Montcalmin johdolla Ranskan sotilaat valloittivat kaikki viimeisetkin Britannian linnoitukset, voitokkaasti he kulkivat kolme vuotta tukikohdasta toiseen. Oswegon linna, Ontarion rannalla, samoin Fort William Henry joutuivat Montcalmin vallan alle, ja niin näytti, että kaikki suuret sisäjärvet ja vesitiet takasivat Ranskalle ylivoimaisen puolustuksen Britannian saartoa vastaan. Sotilaana Montcalm tiesi, että yhteenotto on väistämätön, ja alkoikin seikkaperäisesti suunnitella koko St. Lawrence laakson puolustusta, mutta ei saanut siirtolan ylijohtajan ja kauppiaiden suostumusta. He olivat varmoja, että Quebecin linnoitus kestää suuremmatkin hyökkäykset ja nauroivat, kun Montcalm opetti kansankaartia käyttämään aseita. He luottivat, että kotimaan sotilaat taas tulevat siirtolan apuun jos vaara uhkaa, mutta vaara oli lähempänä kuin he luullvatkaan.

(Jatkuu)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Loistofilmi Sampo esitetään toistamiseen Finnish haalilla sunnuntaina, helmikuun 5 pnä, kello 2 ip.

"Viinitarhan tenhotar" näytelmän harjoitukset ovat Finnish haalilla tiistai-, torstai- ja perjantai-iltana alkaen kello 7.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

Naistenkerhon kokous Finnish haalilla tiistaina helmikuun 7 pnä.

Melody Orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaina kello 7.30 illalla.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Suomalainen kirjasto on avoinna Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7—8 illalla.

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous liikkeen konttorissa maanantaina, helmikuun 6 pnä kello 6 illalla.

Turkisnahkoja halutaan

Saadaksenne korkeimmat hinnat ja nopean palvelun lähettäkää tai tuokaa kaikki turkisnahkanne minulle.

JACK LEVE
RAW FURS
Puh. 675-5431 ja 673-1904
254 Larch St. Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

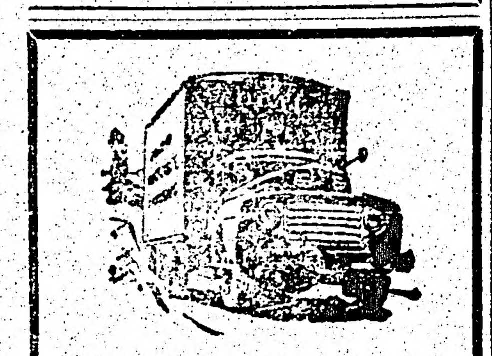

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Reipas bingoilta torstaina, 9 pnä

Bingopelin ystävillä on jälleen piristävä ilta tiedossa. Torstaina helmikuun 9 päivänä on Finnish haalilla reipas seurapeli-ilta, josta kertyvät varat käytetään hyvän asian edistämiseksi, Vapauden ja Liekin sanomalehtipaperin ostamisen avustamiseksi.

Bingovoittoina jaetaan paunoittain kahvikultaa ja muuta käyttökelpoista tavaraa. Bingovoittoja otetaan myös kiitollisuudella vastaan.

Peli alkaa kello 7.30 illalla. Tervetuloa, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Kommelluksia pimeässä

Sudburyssa harjoitellaan parhaillaan sellaista näytelmää, jossa on sekä lauluja että noitumisia. Pormestari lupaa aina hirttää jokaisen joka ei toimi hänen mielikseen. Ja vaikka Viinitarhan tenhotar on hento nainen, työntää hän tämän suuren miehen tuolilta lattialle. Pormestari on toisenkin kerran rähmällään kun hän pimeässä hiippailee luvattomilla teillä. Sitä pimeyttäkin "näkee" tarpeeksi kun näyttämöllä liikutaan vain lyhdyn valossa. Siellä hämärässä ottaakin sitten aikaa selvitellä kuka kukin on kun mylläri on vaihtanut vaatteita pormestarin kanssa ja liikkuu tämän talossa kuin kotonaan. Pormestari riisui märät vaatteensa myllärin talossa ja siitä mylläri tietysti pääsi väärään käsitykseen . . .

Tulkaa katsomaan kuinka kaikki lopulta selviää. Tämä näytelmä, Viinitarhan tenhotar esitetään sunnuntaina 12. päivä kello 2 ip., Finnish haalilla. Tervetuloa pitempienkin matkojen takaa.

Tilatkaa Vapaus!

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Beattie's BAKERY LTD.
AVAA UUDEN MYYMÄLÄN PERJANTAINA TK. 3 P.
uudessa nykyaikaisessa leipomorakennuksessaan
695 MARTINDALE ROAD, CPR:n YLIK. VIERESSÄ
Liikkeen uusi puhelinnumero **673-4185**
PIAN AVATAAN VIIDES MYYMÄLÄ 71 ELM STREET EAST
TOISET: McKenzie St., Durham St. S. ja
New Sudbury kauppakeskuksessa.
2. 4. 7. 9.

+
Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsioneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

Oletteko unohtanut pankkitilinne rahoineen?

Oletteko unohtanut että teillä voi olla rahaa Sudburyn pankkien haaraosastoissa niin sanotulla "kuolleella tilillä"? Tällä tarkoitetaan sellaisia pankkitilejä, joihin ei ole lisätty eikä niistä vedetty pois rahaa viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Tässä on suomalaisten kohdalta luettelo näistä "kuolleista tileistä" Sudburyn pankeissa:

Bank of Montreal, 49 Durham St.S.

Ralph Jarvinen, 22 Perreault St.E. Rouyn, Que., rahaa tilillä $924.26. Eräällä toisella pankkitilillä on $1,540.7, nimellä Ralph J.—Jarvi, samalla Rouynin osoitteella.

Lauri Kalervo Toukovalkama nimisellä henkilöllä on tässä samassa pankin haaraosastossa tilillään $119.19, osoite on tuntematon.

Toronto-Dominion Bank, 16 Durham St.

E. Ladonlahti, RR 1 Worthington, Ont., $6.57. John Kaabiskoski 400 Queen St., $4.85.

Canadian Imperial Bank of Commerce, Cedar and Lisgar.

Jack Honkala, 69 Elm St. $18.00, Kormak Lumber Co., 6 Dufferin St., $2.50. George Virrasoja, 6 Temperance St. Copper Cliff, $7.71. Lauri Vuori, Wanup, Ont., $24.16.

Canadian Imperial Bank of Commerce, Elm and Elgin.

Matt Hamalainen, Edmonton, Alta., $5.13. Steve ja Kyllikki Tremblay, Guilletville, Ont., $23.71.

Murmeli ennusti "aikaista kevättä"

Kuten muutkin, sudburylaiset ovat ikuisesti toivorikkaita ihmisiä, jotka uskovat mieluimmin hyvään kuin huonoon.

Niinpä ovat lehtemme lukijat vakuuttaneet, että "murmeliherra" ei nähnyt torstaina yhtä tullessaan omaa varjoaan, ja se on vanhojen tarujen mukaan merkki aikaisesta keväästä!

Nämä lukijat myöntävät, että torstaina paistoi aurinko suurimman osan päivästä. Mutta, ja tämä on tärkeintä, he ovat varmoja siitä, että marraskuussa alkaen talviunta viettänyt murmeli nousi ylös aamuvarhain ja kun varhain aamupäivällä ei ollut auringonpaistetta, niin "hyvä tuli". Perästä kuuluu.

Kalle Saari kuoli tiistaina

Sudburyn piirissä noin 55 vuotta asunut 81-vuotias Kalle (Charles) Saari, 41 Balsam kadulta, Copper Cliffistä, kuoli tiistaina Bel-Air Nursing Homessa. Hän oli sairastanut kolme vuotta. Vainaja lepää Jackson and Barnard hautaustoimistossa, missä siunauksen suorittaa pastori Pentti Murto lauantai-iltapäivällä kello 1.30.

Kalle Saari oli syntynyt ja koulun käynyt Humppilassa, Suomessa, ja tullut Canadaan vuonna 1912, asuen ensiksi muutaman vuoden Garsonissa. Sitten hän siirtyi Creightoniin ja työskenteli kaivosmiehenä Incossa 37 vuotta. Hän pääsi yhtiön eläkkeelle vuoden 1950 lokakuussa. Viimeiset vuotensa hän asui Sudburyssa ja Copper Cliffissä. Hänen ensimmäinen vaimonsa, o.s. Hilda Kautto, kuoli vuonna 1936. Hän meni myöhemmin naimisiin Ellen Hakalan kanssa. Ellen kuoli vuonna 1963. Hän jätti jälkeensä yhden tyttären, mrs. Antti Luoman, Copper Cliffistä ja kymmenen lastenlasta sekä yhden lastenlasten lapsen. Hänet haudataan Park Lawn hautausmaahan.

". . . Ja kuinkas on sen lupauksen laita jonka annoit kun menimme naimisiin, että automaatti tulee suorittamaan minun tehtäväni?"

Coniston-Sudbury bussilinja on vaihtanut omistajaa

Gerry Barbeau, Nickel Belt Coach Linesin omistaja-liikkeenhoitaja vahvisti torstaina huhut, että hän on myynyt yleisen ajoneuvotoimintalupansa Sudbury—Coniston reitillä, Elliot Lakelta olevalle A-J Bus Linesille.

Barbeau sanoi, että Nickel Belt Coach Lines tulee kuitenkin suorittamaan liikennepalvelua niin kauan kunnes liikenneministeriö hyväksyy toimintaluvan siirron.

Hän lisäsi, että bussilinjan asemakysymys kaupungissa, mistä käsin uusi bussiyhtiö tulee toimimaan, on vielä ratkaisematta. Nykyään Conistonin reitin bussit käyttävät Elm kadulla olevaa bussiasemaa.

Mies kuollut tappelun jälkeen

Eräs Azildassa asuva mies kuoli keskiviikko iltana Sudburyn St. Josphin sairaalassa, Frontenac hotellissa tapahtuneen tappelun jälkeen.

Poliisit sanoivat, että 785 Noste Dame kadulla, Azildassa asuvan, 38-vuotiaan Aurele Trudelen hampaat olivat särkyneet, että hänellä oli haava huulessa ja pääkallon murtuma.

Claude Bellefleuria vastaan nostettiin syyte ruumiillisia vammoja tuottaneesta pahoinpitelystä. Hän oli oikeudessa torstaiaamulla, jolloin hänen juttunsa käsittely lykättiin viikolla.

Poliisitarkastaja, Ovide Gauthier ei sanonut voivansa ennen ruumiinavauksen raporttia sanoa varmuudella jos syytettä tullaan muuttamaan.

Lo-Ellen oppilaita retkelle Quebeciin

Lo-Ellen Park-jatkokoulun oppilaat lähtivät torstaina ensimmäiselle, tämän vuoden neljästä matkailuretkestä.

Quebecin talvikarnevaaliin lähti 30 oppilasta, enimmäkseen 12 luokalta, mutta myös osallistuu matkaan joitain 11 luokan oppilaita sekä kaksi heidän opettajistaan, William Goddard ja Linda Adolph.

He lähtivät torstai aamulla junalla Quebeciin ja palaavat maanantaina.

Ontarion opetusministeriö ja paikalliset koululautakunnat sallivat lomaa näille vierailureissuille, mutta eivät anna rahallista tukea.

Pääopettaja Bruce Elliot sanoo jokaisen oppilaan maksaneen 90 prosenttia $23 suuruisesta matkakulusta ja oppilaitten neuvosto on kerännyt loput.

Tammikuu oli hyvin luminen Sudburyssa

Yli 50 vuoden tilastojen perusteella on ollut ainoastaan kahdeksan kuukautta, jolloin lumentulo on ylittänyt kaksi ja puoli jalkaa kuukaudessa Sudburyn alueella — ja vuoden 1967 tammikuu lukeutuu niihin.

Puoleenyöhön mennessä tiistaina jolloin tammikuu poistui kalenterista, mitattiin kuukauden lumimääräksi 31 tuumaa, ennätys sitten vuoden 1962 tammikuun, jolloin satoi 34.8 tuumaa lunta. Kaikkien aikojen tammikuun "lumiennätys" kuuluu vuodelle 1924 jolloin sitä putosi 36 tuumaa.

Sudburyn yleinen ennätys lumen tulossa kuuluu vuoden 1938 helmikuulle.

Tänä talvena on jo saatu lunta yhteensä 77.4 tuumaa, joka on puoli tuumaa vajaa koko talven keskiarvosta, joka on vuosien mittaan ollut 78 tuumaa.

Tämän vuoden tammikuu on ollut lämpimämpi kuin viime vuoden vastaava aika.

USAn kultavarat vähenevät yhä vanhemmille

Washington. — Federal Reserve Board tiedotti keskiviikkona USAn kultavarojen vähenemisestä joulukuun aikana $27 miljoonalla, kohottaen yhteismenetyksen vuodelle 1966 $571 miljoonaan, ollen se yksi kolmannes vuoden 1965 menetyksestä, joka nousi $1.66 miljardiin.

Joulukuinen "vähennys" jätti USAn yhteenlasketut kultavarat $13.2 miljardiin vuoden viimeisenä päivänä. Taso on alhaisin sitten vuoden 1937.

Ranska osti USA:n kultaa $601 miljoonan arvosta vuoden 1966 kuluessa, mutta vähennystä tasoitettiin osittain Amerikan ostaessa kultaa Canadasta ja Britanniasta.

GMn voitot 1.7 miljardia

New York. — General Motors yhtiö tiedoittit tiistaina, että sen liikevoitot v. 1966 olivat $1,793,000,000, eli $6.24 osakkeelle, vuoden 1965 voiton oltua $2,126,000,000 eli $7.41 osaketta kohti.

Maailman suurin autoyhtiön vuoden 1966 yhteismyyntien ollen $20.2 miljardia verraten $20.7 miljardin yhteismyynteihin vuonna 1965.

kuorma-autojen maailmanlaajuinen myynti vuonna 1966 kohosi 6,717,000 ajoneuvoon, ollen se 8 prosenttia alempana vuoden 1965 huippumyyntiä.

CSJ:n Sudburyn Osaston Näytelmäseuran toimesta
esitetään 4-näytöksinen Espanjalaisaiheinen laulunäytelmä

VIINITARHAN TENHOTAR

Pedro Antonion espanjalaisen romaanin mukaan
näytelmäksi kirjoittanut ja musiikin sovittanut V. J. Kankainen

FINNISH-HAALILLA
195 SPRUCE STREET, SUDBURY, ONTARIO

Sunnuntaina helmik. 12 p. klo 2 ip.

HENKILÖT	ESITTÄJÄT
Don Eugenio, kaupungin pormestari	ARNE KOIVU
Donja Mercedes, hänen vaimonsa	ANITA SPROULE
Tio Lukas, mylläri	VILJO OIKARINEN
Fransquita, hänen vaimonsa	IRIS HAKALA
Asianajaja	FRANK TOMMILA
Maisteri	EINO LEHTOLA
Pappi	ENSIO WUORI
Cardunja, poliisipalvelija	VOITTO LEHTI
Donjuelo, maalaispoliisi	EMIL JOHNSON
John Lopetzo	ENSIO WUORI
Palvelija	MARTHA MÄKI
Palvelija	MIRIAM KAUPPINEN

Yleisohjaus: **Helen Grenon**
Lavastus: **Uuno Korpi**
Puvustonhoitajat: **Senja Suksi ja Hilda Kauppila**
Kirjaa seuraa: **Lyyli Pärssinen**

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Nykypäivän naisen ja miehen pukeutuminen

Kankaita valitessamme muistakaamme, että muodissa on tänä syksynä ja talvena kaksi suurta R:ää, ruutu ja raita. Lisäksi merkille pantavia ovat pintakuvioidut, pehmeät villakankaat, joista voidaan mainita tavallisten melko laakeapintaisten kankaiden lisäksi villaclokset ja karkeahkot villapitsit. Villajersey on saanut kovan kilpailijan painetuista villakankaista, joiden osuus asumateriaaleina tulee lisääntymään.

Tulevaisuuden nainen on ajattomalla tavalla nuorekas. Hänen pukeutumisensa on rohkeata, lennokasta ja pelkistettyä. Supernainen saattaa pukeutua minihameeseen, mutta aivan yhtä hyvin myös puolisääreen ulottuvaan takkiin. Erilaiset rohkeat housuasut, bermudashortsit ja pitkät jakut ovat hänen suosiossaan. Epätavanomaisuus ja hurjat yhdistelmät miellyttävät häntä. Hän ei hyväksy vain yhtä linjaa pukeutumiseensa, vaan hänen vaatekomerostaan löytyy useisiin eri muotisuuntauksiin kuuluvia vaatteita. Mutta vaikka kansainvälisen supernaisen pukeutuminen on meistä tavallisista ihmisistä mahdotonta, ovat hänen vaatteensa viitteenä eri maiden valmisvaateteollisuudelle, joka näiden ennusteiden perusteella suunnittelee vaatteita "Maija Meikäläiselle."

Vielä jokin aika sitten useimmilla miehillä oli vain yksi sunnuntaipuku, mikä kesti melkein koko elinajan. Nyt ovat asiat toisin. Työssään mies pitää parasta pukuaan ja viikonlopuiksi hänellä on useita erilaisia mukavia vaatteita autoiluun, urheiluun ja kotioleiluun. Autoilu nimenomaan on harraste, mikä on tehnyt miehet vähemmän konservatiivisiksi pukeutumisessaan ja saanut heidät mieltymään uudenlaisiin vaatteisiin.

* * *

Kahvihetki kullan kallis

Eivät ole kovinkaan kaukana ne ajat, jolloin koko perhe kerääntyi kahvimyllyä pyörittämään emännän ympärille nauttimaan kahvin hajusta. Vieläkin kahvin tuoksu luo ympärilleen kodikkuutta, kuinka mukavasti se kutittaakaan makuhermoja. Eipä paljon minkäänlaisia kissanristiäisiä ilman, ettei kahvipannu muodostaisi illan keskipistettä. Kahvi niin miellyttävästi lämmittää, piristää ja irrottaa kielet.

Vaikka enää hyvin harvoissa paikoissa jauhetaan kahvi itse, niin kahvin nauttiminen on jokaiselle mahdollista. Jokainen kahvin ystävä voi valmistaa kahvin haluamalla tavalla. Jatkuvasti kehitetään erilaisia kahvilaatuja.

Juhlaan soveltuvia juomia ovat:

Cafe Brulot

½ kupillinen instant-kahvia
4 kupillista kiehuvaa vettä
3 kanelia
1 ruokalusikallinen kokonaisia mausteneilikoita.
¼—⅓ kupillista sokeria
½ kupillista konjakkia

Yhden appelsiinin kuori viipaloituna.

Yhden sitruunan kuori viipaloituna.

Kahvi sekoitetaan kiehuvaan veteen. Lisätään kanelit ja mausteneilikat. Kiehautetaan n. 2 minuuttia. Siivilöidään. Kahvi pidetään kuumana. Lisätään sokeri ja hedelmien kuoret. Konjakki kaadetaan metalliastiaan ja sytytetään. Sen jälkeen se kaadetaan hitaasti kahvin joukkoon. Kun tuli on sammunut, ammennetaan juomaa kauhalla kuppeihin. 4 annosta.

Borgian-kahvi

(10 annosta)
1 kkp instant-kahvia
1 kkp instant-suklaajauhetta
n. 1 kvartti kiehuvaa vettä
maustettua kermavaahtoa
kanelia tai hienoksi raastettua appelsiinin kuorta.

Kahvi ja suklaajauhe sekoitetaan kannussa. Kuuma vesi lisätään ja sekoitetaan, kunnes kahvi ja suklaa ovat liuenneet. Kahvi kaadetaan kuppeihin ja pinnalle lisätään kermavaahtoa, joka koristetaan kanelilla tai raastetulla appelsiinin kuorella.

Kahvista on tullut myös tärkeä lisä mm kakkuihin ja muihin leivonnaisiin. Tässä reseptejä, joista on ehkä apua:

Kahvikakku

4 munaa
3 kkp sokeria
5—6 tl instant kahvia
2 tl kaakaojauhetta
3 ½ kkp vehnäjauhoja
2 tl leivinjauhetta
¼ lb sulatettua voita.

Munat ja sokerit vatkataan vaahdoksi, johon sekoitetaan kahvi ja kaakkaojauhe. Vehnäjauhot, joihin leivinjauhe on sekoitettu, lisätään taikinaan ja viimeksi sekoitetaan joukkoon voi. Kakku paistetaan hyvin voidellussa ja jauhotetussa vuoassa keskilämpöisessä uunissa.

Mokkakastike

levy taloussuklaata
2 rkl sokeria
2 rkl vettä
1 rkl instant-kahvia
¼ tl vanilijasokeria
3—4 rkl kermaa

Suklaa, sokeri ja vesi sekoitetaan astiassa, joka asetetaan vesipaahteeseen lämpiämään, mutta ei kiehuvan veden päälle. On hyvä, jos vesiastian suu on pienempi kuin suklaan sulatusastia, jolloin vesi höyryä ei pääse suklaaseen. Sekoitetaan koko ajan hiljalleen. Kun se on kokonaan sulanut, sekoitetaan joukkoon kahvi, vanilja ja kerma.

* * *

Alusvaatteet ovat pukeutumisen a ja o

Vuoden 1967 alusvaatteiden muotiväriksi on valittu mieto, kuultavan keltainen topaasi. Talven ja kevään alusvaatteille on tunnusomaista pitsien ja muiden somisteiden käyttö — tyylikäs yksinkertaisuus on yhä kysytympää.

Uusimuotiväri jatkaa alusvaatevärien pehmeiden pastellivärien sarjaa, johon jo ennen ovat kuuluneet mm. safaari ja vedensininen. Uusiin alusvaatteisiin kuuluu useita topaasiin sävytettyjä malleja. Uusille alusasuille on tunnusomaista hillitty pitsien, röyhelöiden ja rypytysten käyttö. Raskaiden pitsikuvioiden tilalle ovat tulleet kapeammat pitsinauhat, pienet koristenapit ja nuorekkaat painokuosit. Naisten alusvaatemuoti on kokonaisuutenakin siirtymässä yhä yksinkertaisempaan ja tyylikkäämpään suuntaan. Alusvaatteiden muotiväri on ohje, jota noudattamalla voi tarjota muotitietoiselle naiselle kauden muiden asujen ja asusteiden väriin sointuvia alusvaatteita. Sillä suomalainen nainen on yhä yleisemmin omaksunut oikean kannan, että alusvaatteet ovat hyvän pukeutumisen perusta, eivätkä suinkaan pelkkä ajattelematta suoritettava rutiiniostos.

VAPAUDEN UUDET TILAUSHINNAT NYT VOIMASSA

Ne ovat seuraavat:

Canadassa: 1 vk. $10.00 — 6 kk. $5.25 — 3 kk. $3.00
Yhdysvalloissa: 1 vk. $11.00 — 6 kk. $5.75
Suomessa: 1 vk. $11.50 — 6 kk. $6.25

Vapaus Publishing Co. Limited
SUDBURY ONTARIO